

LAHTI, AHTIALA, PAAKKOLANMÄKI I
KOEKAIVAUS 1.6. - 30.6.1983

KAIVAUSKERTOMUS

SISÄLLYS

Johdanto	1
Kaivauspaikan esittely	2
Alueen esittely	3
Kaivaustekniikka	4
Alue I:1	4
Alue I:2	5
Kaivausvaiheet	6
Alue I:1	
Ruudut 99-96/98-95	6
Kiveys	7
Koekuopat 109/99 ja 99/90	8
Alue I:2	8
Löydöt <i>KI 21967</i>	9
Alue I:1	
Koeoja 99/99 - 80/99	9
Ruudut 99 - 96/98 -95	9
Metalliesineet	9
Muut esineet	10
Pii ja keramiikka	10
Massatavara	10
Ruudut 109/99 ja 99/90	11
Maanäytteet	11
Yhteenveto	12
Luettelo liitteistä	13
Liitteet 1 - 4, K I - XXI	
Valokuvat 1 - 54	

JOHDANTO

Lahden Ahtiala on ollut esihistoriallisen tutkimuksen kohteena jo useita vuosia. Koekaivauksia ja inventointeja Ahtialassa ovat suorittaneet O. Keskitalo 1970, T. Miettinen 1976, M. Bergström 1978 ja 1979 sekä viimeksi K. Seppänen 1980 ja 1982.

Ahtialan Paakkolanmäki I:ssä ei aikaisemmin ole tehty arkeologisia tutkimuksia lukuun ottamatta läheistä Purolehdon aluetta, jossa erääseen alueen lukuisista kiviröykkiöistä tehtiin koekaivaus (ks. Seppänen 1980).

Viime vuosina Lahden Ahtiala on ollut yksi Lahden kaupungin tärkeimmistä kaavoitus- ja rakennuskohteista, minkä vuoksi myös Paakkolanmäen alueelle on ollut tarkoitus laatia asemakaava. Koska yleiskaavassa Paakkolanmäki rajattiin alueeksi, jossa on suoritettava arkeologisia tutkimuksia ennen rakentamista, pyysi Lahden Kaupunkisuunnitteluvirasto keväällä 1983 Lahden kaupunginmuseota tutkimaan kyseisen alueen.

Tutkimuksien rahoituksesta vastasi Lahden kaupunkisuunnitteluvirasto, joka myönsi rahaa käytettäväksi 30 000 mk.

Kaivausten johtajan, HuK Pirjo Kärhä, lisäksi mukana oli kartanpiirtäjänä fil.yo Hannu Poutiainen, joka piirsi kartat myös puhtaaksi, sekä kaivajina Liisa Lampi, HuK Marketta Saarnisto, Minna Stenroos, Kirsi Tanskanen, fil.yo Tuula Vanhanen, Matti Veneskari ja Risto Viljanen. Kaivaukset suoritettiin Museoviraston valvonnassa, jonka puolesta työtä hoiti FM Anna-Liisa Hirviluoto.

LAHTI, AHTIALA, PAAKKOLANMÄKI I

Koekaivaus 1.6. - 30.6.1983

Kylä: Ahtiala

Tilat ja niiden omistajat: 27² Raaskala, om. Lahden kaupunki;
28¹ Heikkilä, om. Martti Raaska ; 28² Mäyränmäki, om. Martta
Raaska; 28³, om. Lahden kaupunki.

Peruskartta 3111 06 Ahtiala, 1:20 000, pain. 1978.

Tutkimusalueen koordinaatit: x = 6767 66 - 6767 85

y = 433 94 - 434 22

z = 105,5 - 113,5 m mpy.

Paikalta ovat löydöt KM 21967:1 - 261

Diar. 29.8.1983

Aikaisemmat tutkimukset: Kimmo Seppäsen koekaivaus v. 1980.

Kertomukseen liittyy 21 karttalehteä, 54 valokuvaa ja 4 liitettä.
Lisäksi kaivausten yhteydessä otettiin 50 diapositiivia, joita
säilytetään Lahden kaupunginmuseon kuva-arkistossa.

Lahdessa 29.9.1983

Pirjo Kärhä
Kaivausten johtaja

ALUEEN ESITTELY ; SIJAINTI JA MAASTON KUVAUS

Lahden Ahtiala on kaupunginosa, joka sijaitsee n. 6 - 8 km Lahden keskustasta koilliseen. Alueen läpi kulkee vanha Heinolantie. Osittain Ahtialan alueeseen kuuluu Alasenjärvi, joka laskee Kymi-järveen. Liite K I.

Paakkolanmäki I sijaitsee Ahtialan kaupunginosan pohjoisosassa, Alasenjärveen laskevan Sepänojan pohjoispuolella. Liite K II - III. Paakkolanmäen alueeseen kuuluvat tilat 1⁵⁰ Marila, om. Martti Lukkari; 27¹ Paavonkallio, om. Maija-Liisa Mäkelä ; 27² Raaskala, om. Lahden kaupunki ; 28¹ Heikkilä, om. Martti Raaska ; 28² Mäyränmäki, om. Martta Raaska ja 28³, om. Lahden kaupunki.

Paakkolanmäki on iso alue, jonka länsipuoli on viljelyksessä olevaa peltoa, itäpuoli on viljelemätöntä vanhaa peltoa. Paakkolanmäen keskellä on kivikkoinen, pääasiassa mäntyä ja katajaa kasvava metsäsaareke. Etelä- ja lounaisosista alue viettää loivasti alaspäin kohti Sepänojaa, länsirinne on jyrkkä. Paakkolanmäki on 100 - 117 m mpy. Liite K II - III.

Koekaivauksia suoritettiin kahdessa paikassa, joille annettiin tunnukset Paakkolanmäki I:1 ja Paakkolanmäki I:2. Kaivausalue I:1 sijaitsi Paakkolanmäen kaakkoispuolisessa osassa, Heikkeröntien (ent. Raaskantie) itäpuolella, tilojen 28¹, 28² ja 28³ alueilla, n. 108,5 - 110 m mpy. Liitteet K II - III, valok. 1 -3.

Kaivausalueella oli runsas kasvillisuus, eniten alueella kasvoi koiranputkea, mesiangervoa, maitohorsmaa ja heinäkasveja. Lisäksi paikalla kasvoi joitakin nuoria koivuja.

Maakerrostumat alueella olivat seuraavat: ensin oli humus, keskim. 15 - 30 cm, jonka alapuolella oli oranssinkeltainen hiesu tai vaalea savi, paitsi kaivausalueella, missä oli humuksen alla kulttuuri- maakerrostumia sekä sekoittuneita kerrostumia. Paikoitellen oli alueella myös moreenikerroksia. Liite 4.

Kaivausalue I:2 sijaitsi tilan 27² alueella, tilan 27¹ tuntumassa, sen eteläpuolella peltosaarekkeessa, jota ympäröivät kapeat tiet. Kaivausalue oli hyvin kivikkoinen. Liite K II -III, valok. 51.

KAIVAUSTEKNIikka

Alue I:1

Koekaivaukset aloitettiin alueelta I:1 vetämällä pohjois - eteläsuuntainen peruslinja A - B ja sitä kohtisuora apulinja C - D taso pisteeseen no 4223. Peruslinja kulki korkeuskäyriä vasten ja sitä pidennettiin vielä myöhemmin maanäytteiden ottoa varten, jolloin peruslinjan pituus oli 200 m. Peruslinjan suhteen kohtisuora apulinja C - D oli pituudeltaan 150 m. Linjat muodostivat koordinaattiston, jonka origoa merkittiin lukuparilla 100/100. Neliömetrin suuruiset ruudut merkittiin parittaisilla luvuilla, ja kutakin ruutua nimitetään aina sen etelälounaiskulman mukaan.

Kiintopisteenä käytettiin peruslinjan vieressä olevaa suurta maa-kiveä, jonka lukemaksi saatiin 030. Kiven korkeus merenpinnasta on 110,54 m, joka saatiin siirtämällä korkeus valtakunnallisesta kiintopisteestä no 22079, jonka korkeus merenpinnasta on 103,15 m.

Vaaituskoneen paikka oli peruslinjan A - B kaakkoispuolella, n 27 m päässä käytetystä kiintopisteestä. Liite K II.

Ennen pintamaan poistamista alue niitettiin ja paalutettiin. Valok. 4. Pintamaa poistettiin lapiolla n. 5 - 7 cm syvyydeltä, jonka jälkeen kaivamista jatkettiin lastoilla. Valok. 5.

Alueesta piirrettiin pinta- ja pohjalukukartta. Liite K IV. Tasokarttoja piirrettiin 10, 5 ja 2 cm välein tilanteen mukaan. Lisäksi piirrettiin avatuista alueista leikkauskartat. Liitteet K V - XVII. Valokuvia otettiin tasoittain, sen lisäksi otettiin tarpeen mukaan yksityiskohtaisempia kuvia.

Alue I:2

Samanaikaisesti, kun aluetta I:1 kaivettiin, vedettiin alueelle I:2 kaakkois - luodesuuntainen peruslinja E - F, jonka suuntaisesti paalutettiin 12 m pitkä ja 1 m leveä koeoja siten, että linja oli ojan toisena sivuna. Lisäksi 6 m:n kohdalle paalutettiin 2 m pitkä ja 1 m leveä kontisuora haaraoja. Liite K XX, valok. 51. Turve poistettiin lapiolla ja muu kaivaminen suoritettiin lastoilla. Valok. 52 - 54.

Kiintopisteenä oli läheinen kallio, jonka lukemaksi saatiin 178. Kiintopisteen korkeudeksi mitattiin 111,62 m mpy, joka saatiin kiinnittämällä se valtakunnalliseen kiintopisteeseen no 22079, jonka korkeus on 103,15 m mpy. Vaaituskone oli koeojan länsipuolella, 14,5 m päässä peruslinjasta. Liite K III.

Alueen I:2 koeojasta piirrettiin ainoastaan pinta- ja pohjalukukartta. Liite K XX.

KAIVAUSVAIHEET

Alue I:1 , ruudut 99 - 96/98 - 95

Peruslinjan A - B vetämisen jälkeen paalutettiin koeoja I, ruudut 99/99 - 80/99, 20 m pitkä ja 1 m leveä kaistale, jonka idänpuoleinen sivu oli yhtenevä peruslinjan kanssa. Valok. 4.

Turpeen poiston jälkeen koeoja kaivettiin 10 cm kerroksina tasoon 6 asti. Kustakin kerroksesta otettiin löydöt talteen. Tasokarttoja piirrettiin kuudennesta tasosta lähtien. Valok.5 - 7, 9.

Kun koeoja oli kaivettu tasoon 6, huomattiin, että ojan pohjoispuoleisessa profiilissa erottui humuksen alta harmahtava kulttuurimaakerros. Valok. 8.

Kulttuurimaakerros jatkui koeojan ruudun 91/99 puoliväliin asti, siitä etelään päin kulttuurimaata ei esiintynyt, joten siltä osin puhdistettiin seinämät ja piirrettiin leikkauskartat.

Koska kulttuurimaa näytti jatkuvan koeojan pohjoispäässä joka suuntaan, päätettiin aluetta laajentaa länteen päin 4 x 4 m, yhteensä 16 m² siten, että koeojan ja laajennuksen väliin jätettiin 40 cm leveä profiilikaistale. Valok. 12.

Pintamaan poiston jälkeen kaivettiin I kerros (10 cm) ja II kerros (5 cm), joiden tasot piirrettiin samaan karttaan. Liite K V, valok. 13 - 15.

Maaperä oli I - II kerroksissa humusta, muuttuen vähitellen harmahtavaksi kulttuurimaakerrokseksi. Kulttuurimaan tultua esille kaivettiin alue 5 cm vahvaisina kerroksina, joista kustakin piirrettiin tasokartta. Kulttuurimaa jatkui seitsemänteen kerrokseen

asti, minkä jälkeen se muuttui vähitellen hiesunsekaiseksi. Liitteet K VII - IX.

Viidennessä kerroksessa kulttuurimaan seassa, alueen kaakkoiskulmassa, ruuduissa 97 - 96/98 - 97, alkoi esiintyä runsaasti hiiltä. Hiilensekainen kulttuurimaa-alue laajeni edelleen kuudennessa kerroksessa. Hiilen määrä väheni jonkin verran seitsemännessä kerroksessa, missä kulttuurimaa alkoi olla jo hiesunsekaista. Liitteet K VIII - X.

Koeojassa hiiltä oli myös vastaavissa kerroksissa runsaasti. Liitteet K IX - X.

Kahdeksas kerros oli varsin sekalaista maa-aineksiltaan. Liite K XI. Kulttuurimaan lisäksi oli pääasiassa hiesun ja kulttuurimaansekaisia alueita, mutta paikoin alkoi paljastua myös puhdasta hiesua. Myös hiiltä esiintyi jonkin verran. Yhdeksännessä kerroksessa alkoi jo paljastua hiesu, paikoin oli vielä sekoittunutta maata. Liite K XII. Huomiota herätti ruuduissa 97/97 - 97/98 ollut pitkänomainen kulttuurimaaläiskä, joka selvästi erottui seitsemännessä kerroksessa ja jatkui kahdeksännessä ja yhdeksännessä kerroksessa muuttuen vähitellen pienemmäksi. Kymmenennessä kerroksessa kulttuurimaa loppui. Liitteet X - XIII, valok. 27, 29 - 30.

Kiveys

Alueella 99-96/98-95 kiviä oli kaikissa kerroksissa. Kivistä kolme oli selvästi muuta isompia, muut kivet olivat pienehköjä ja suhteellisen tasakokoisia.

Mitään rakennelmia ei kiveyksessä voitu havaita, silmiinpistävää oli kuitenkin se, että kivet näyttivät keskittyvän alueen pohjoispuoleiseen osaan, eteläpuoleisella alueella kiviä oli vain muutamia. Liitteet V - XIII, XVIII.

Koekuopat 109/99 ja 99/90

Laajennetun alueen lisäksi tehtiin kaksi koekuoppaa 10 m päähän pisteestä 100/100.

Koekuopassa 109/99 oli ensin 20-30 cm vahvuinen humus, jonka alla oli kulttuurimaakerros. Tämän jälkeen tuli sekoittunut maakerros ja lopuksi hiesu. Liite K XVII, valok. 32 - 34.

Mielenkiintoinen oli koekuopassa tasakokoisista kivistä tehty kiveys, joka jatkui pohjoiseen tutkimattomalle alueelle. Liitteet K IX - X, XVIII, valok. 35.

Toinen koekuopista, 99/90, kaivettiin alkuun 5 cm vahvaisina kerroksina, mutta kun kuopasta alkoi tulla esiin kiveystä ja noen sekais- ta kulttuurimaata n. 50 cm syvyydellä, kaivettiin ja piirrettiin kerrokset 2 cm välein.

Kyseinen koekuoppa oli hyvin mielenkiintoinen. Humuksen alta pal- jastui kulttuurimaakerros kuten muualtakin kaivetulta alueelta. Vähitellen, kuudennesta kerroksesta (n. 42 cm syvyydeltä) lähtien alkoi kuopan lounaisnurkasta paljastua hiilensekaista kulttuuri- maata muuttuen syvemmällä nokimaaksi. Samaisessa nurkassa oli lit- teitä melko tasakokoisia kiviä, jotka tulkittiin liesikiviksi. Lieden vahvuus ruudussa oli n. 32 - 35 cm. Kivet muodostivat kul- mauksessa neljänneskaaren, joten on ilmeistä, että liesi jatkuu kuopan ulkopuolella tutkimattomalla alueella. Liittet K VI - XIV, XVII - XVIII, valok. 36 - 50.

Alue I:2

Koeeja I:2 oli kivikkoista aluetta. Turpeen poisto jälkeen kaivet-

tiin humuskerros pois, jonka alta paljastui paikoin peruskallio paikoin moreeni. Löytöjä ei tullut. Liite K XX, valok. 52 - 54.

LÖYDÖT

Alue I:1, koeoja 99/99-80

Löydöt otettiin talteen kerroksittain, mutta ei ruuduttain. Kahden ensimmäisen kerroksen löydöt olivat pääasiassa lannanajon mukana tai muuten kulkeutuneita, rikkoutuneita ei-esihistoriallisia esineitä, kuten kattotiilen kappaleita, asbestilevyn kappaleita, rautanauvoja, lasia, tiiltä, savipiipun katkelmia ja kuonaa.

Kolmannesta ja neljännestä kerroksesta löytyi ei-esihistoriallisten esineiden (esim. lasia, tiiltä, asbestilevyn kappale) lisäksi myös keramiikkaa, pii-iskos ja hevosenkengännaula.

Kuudennesta kerroksesta löytyi ruuduista 95/99 ja 98/99 selvästi rautakaudelle ajoittuvaa keramiikkaa.

Syvemmmältä ei löytöjä enää tullut.

Alue I:1, ruudut 99-96/98-95

Alueen löydöt olivat hajallaan koko alueella, kuitenkin siten, että eniten löytöjä tuli alueen keski- ja pohjoisosasta. Löytöjä tehtiin I - VIII kerroksista.

Metalliesineet

Rautanauvoja tai niiden katkelmia, hevosenkengännauloja sekä rautaesineiden katkelmia löydettiin useasta kohtaa aluetta, suhteellisen runsaasti niitä löytyi III ja IV kerroksista, siis hiilensekaisesta kulttuurimaakerroksesta.

Muista metalliesineistä löytyi ainoastaan yksi pronssiputken kappale ruudusta 98/96 III kerroksesta.

Muut esineet

Alueelta löytyi kaksi helmeä, joista toinen oli rautakauden loppupuolelle aloittuva punaruskea lasimassahelmi, jossa oli kaksi mustavalkoista "silmää". Helmi löytyi I kerroksesta, ruudusta 99/97.

Toinen helmistä oli vaatimaton, vihertävä lasihelmi, joka löytyi III kerroksesta, ruudusta 98/97

Pii ja keramiikka

Kaikki alueelta löytyneet piiesineet olivat iskoksia. Niitä löytyi yhteensä kahdeksan kappaletta, joista useimmat löytyivät kulttuurimaakerroksesta tai hiesun ja kulttuurimaakerroksen rajalta.

Keramiikkaa alueelta löytyi II - VIII kerroksista. Keskittymiä ei ollut, vaan keramiikkaa oli hajallaan pieninä paloina koko alueella. Tyypiltään keramiikka oli selvästi rautakautista.

Massatavara

Tiiltä ja poltettua savea (osa mahd. tiiltä) oli suhteellisen runsaasti kaikissa kerrostumissa koko alueella.

Lisäksi alueelta löytyi kuonaa, palamatonta tiivistä savea sekä palaneita kiviä.

Palanutta luuta löytyi pieniä murusia sieltä täältä alueen eri kerroksista.

Ruudut 109/99 ja 99/90

Näistä ruuduista löydöt jäivät vähäisiksi. Edellisestä (109/99) löytyi ainoastaan tiilenmuru, rautanaulan kanta ja palanut luunsiru. Jälkimmäisestä (99/90) ruudusta löytyi tuluspii (Ikerroksesta), tiilen ja saven kappaleita.

MAANÄYTTEET

Tutkimusalueelta I:1 otettiin joukko maanäytteitä (yht. 60), joista Viljavuuspalvelu OY analysoi fosforin (F) määrän sekä kahdesta näytteestä kalsiumin (Ca) määrän.

Maanäytteiden ottoa varten tehtiin peruslinjoja apuna käyttäen ruudukko siten, että se oli tiheä kaivausalueella, mutta harveni kauemmas mentäessä. Näyte otettiin humuksen alta kulttuurimaasta tai hiesusta. Liitteet 4 ja K XXI.

Fosforipitoisuudet olivat jonkin verran suuremmat alueella, missä oli kulttuurimaata kuin alueilla, missä kulttuurimaata ei ollut. Mielenkiintoista on, että fosforipitoisuudet olivat huomattavan suuria kaivausalueesta luoteeseen olevassa kivikossa, missä oli runsaasti hiiltä ja nokea. Kivikko olisi tämän perusteella syytä tutkia tarkemmin.

Kalsiumanalyysit tehtiin kahdesta näytteestä, jotka molemmat otettiin koekuopasta 99/90. Mielenkiintoista oli, että syvemmältä otettu näyte antoi huomattavasti suuremman pitoisuuden (925 mg/l) kuin ylempää otettu näyte (500 mg/l).

YHTIENVETO

Ominaista avatulle alueelle I:1 oli paikoin 15 - 20 cm paksu, eteläänpäin ohentuva hiilensekainen kulttuurimaakerros, jossa oli enemmän löytöjä kuin muissa kerroksissa. Tämän kerroksen alta tuli läikikäs kerrostuma, joka vähitellen muuttui puhtaaksi pohjamaaksi (punertavaksi hiesuksi).

Kiveyksistä selvin oli ruudussa 99/90 ollut liesikiveys, joka jatkui tutkimattomalle alueelle. Muut kiveykset eivät muodostaneet selviä rakenteita.

Löytöjä tuli koko alueelta, mutta ne näyttivät keskittyvän ruutuihin 99 - 97/98 - 95. Löydöistä vanhimmat, helmet ja keramiikka, ajoittuvat rautakauden loppupuolelle, lähinnä viikinkiajalle. Muuta esineistöä on sen epämääräisyyden vuoksi vaikea ajoittaa, ajoitusta vaikeuttaa myös se, että esineistö oli maanmuokkauksen yhteydessä sekoittunut.

Nyt kaivettu alue on osa suuremmasta, mahdollisesti rautakauden lopulle ajoittuvasta asuinpaikka-alueesta, joka olisi syytä tutkia kokonaisuudessaan. Lisäksi tulisi tutkia myös kaivausalueen luoteispuolella oleva kivikko, mistä koekuoppia tehtäessä tuli runsaasti hiiltä ja nokea.

LUETTELO KAIVAUSKERTOMUKSEEN LIITTYVISTÄ LIITTEISTÄ

- Liite 1. Luettelo kaivauskertomukseen liittyvistä valokuvista
  2. Luettelo kaivauskertomukseen liittyvistä diapositiiveista
  3. Luettelo negatiiveista, joista ei ole liitetty kopiota kaivauskertomukseen
  4. Luettelo maanäytekuopista
-
- Liite K I Ote peruskartasta 3111 06 Ahtiala, 1:20 000, pain. 1978
  - K II Yleiskartta E:10, 1:2000, valtakunnallinen koordinaatisto
  - K III Yleiskartta E:10.11, 1:500
  - K IV Alue I:1, pinta- ja pohjaluvut, 1:20
  - K V Alue I:1, tasot 1 - 2, "
  - K VI Alue I:1, taso 3 "
  - K VII Alue I:1, taso 4 "
  - K VIII Alue I:1, taso 5 "
  - K IX Alue I:1, taso 6 "
  - K X Alue I:1, taso 7 "
  - K XI Alue I:1, taso 8 "
  - K XII Alue I:1, taso 9 "
  - K XIII Alue I:1, taso 10 "
  - K XIV Alue I:1, tasot 11 - 14 "
  - K XV Alue I:1, leikkauskartta, koeoja I, 1:20
  - K XVI Alue I:1, leikkauskartta, ruudut 100-96/98,60-95, 1:20
  - K XVII Alue I:1, Leikkauskartta, ruudut 99/90 ja 109/90, 1:20
  - K XVIII Alue I:1, yhdistelmäkartta, kivet ja löydöt, 1:20
  - K XIX Alue I:1, yhdistelmäkartta, kivet, löydöt ja hiili-alueet, 1:20
  - K XX Alue I:2, pinta- ja pohjaluvut, 1:20
  - K XXI Maanäytekartta, 1:500

LAHTI, AHTIALA, PAAKKOLANMÄKI I

LUETTELO KAIVAUSKERTOMUKSEEN LIITTYVISTÄ VALOKUVISTA.
Negatiiveja säilytetään Lahden Kaupunginmuseon kuva-arkistossa.

1. Neg. 45357 Yleiskuva, Paakkolanmäki I. Kuvattu luoteesta.
2. Neg. 44712 " " Kuvattu pohjoisesta.
3. Neg. 44715 " " Kuvattu etelästä.
4. Neg. 44718 Koeoja I paalutettuna. Kuvattu etelästä.
5. Neg. 44722 Koeoja I, turve poistettu. Kuvattu pohjoisesta.
6. Neg. 44729 Koeoja I, taso II.
7. Neg. 44732 " , III kerros kaivettu. Kuvattu pohjoisesta.
8. Neg. 44737 " , pohjoispääty.
9. Neg. 45282 Koeoja I, taso VI.
10. Neg. 45334 " , taso VII.
11. Neg. 45348 " , taso VIII, ruudut 99-95/99.
12. Neg. 44742 Kaivausalue I:1, paalutettuna.
13. Neg. 45234 " " , turve poistattu.
14. Neg. 45237 " " , taso II.
15. Neg. 45239 " " , taso II.
16. Neg. 45242 " " , taso III.
17. Neg. 45251 " " , taso V.
18. Neg. 45265 " " , taso V, ruudut 96/98-97.
19. Neg. 45277 Kaivausalue I:1, taso VI.
20. Neg. 45271 " " , taso VI, ruudut 99-98/96-95.
21. Neg. 45272 " " , taso VI, ruudut 98-97/96-95.
22. Neg. 45299 " " , taso VII.
23. Neg. 45296 " " , taso VII, ruudut 99-98/96-95.
24. Neg. 45306 " " , taso VIII.
25. Neg. 45311 " " , taso VIII, ruudut 97-96/98-97.
26. Neg. 45313 Kaivausalue I:1, taso VIII, ruudut 99-98/98-95.
27. Neg. 45374 " " , taso IX.
28. Neg. 45332 " " , taso IX, ruudut 99-98/96-95.

29. Neg. 45335 Kaivausalue I:1, taso IX, ruudut 97/98-97.
30. Neg. 45354 " " , taso XI, kulttuurimaaläiskä.
31. Neg. 45281 " " , ruudun 98/98 profiili.
32. Neg. 45250 " " , ruutu 109/99, taso II.
33. Neg. 45258 " " , ruutu 109/99 , taso IV.
34. Neg. 45268 " " , ruutu 109/99, taso VI.
35. Neg. 45289 " " , ruutu 109/99, taso VII, kiveystä.
36. Neg. 45249 Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, I kerros kaivettu.
37. Neg. 45259 " " , ruutu 99/90, taso IV.
38. Neg. 45286 " " , ruutu 99/90, taso VII.
39. Neg. 45287 " " , ruutu 99/90, taso VII.
40. Neg. 45288 " " , ruutu 99/90, taso VII.
41. Neg. 45291 " " , ruutu 99/90, taso VIII, lieden pohja.
42. Neg. 45300 " " , ruutu 99/90, taso IX.
43. Neg. 45320 Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, lieden pohjaa.
44. Neg. 45322 " " , ruutu 99/90, taso XI.
45. Neg. 45323 " " , ruutu 99/90, taso XII.
46. Neg. 45341 " " , ruutu 99/90, taso XIII.
47. Neg. 45350 " " , ruutu 99/90, länsiprofiili.
48. Neg. 45351 " " , ruutu 99/90, eteläprofiili.
49. Neg. 45352 " " , ruutu 99/90, itäprofiili.
50. Neg. 45353 " " , ruutu 99/90, pohjoisprofiili.
51. Neg. 44725 Paakkolanmäki I, koeoja I:2 paalutettuna. Kuvattu luoteesta.
52. Neg. 44728 Paakkolanmäki I, koeoja I:2, turpeen poisto.
53. Neg. 44730 " , koeoja I:2, I kerros kaivettu.
54. Neg. 45241 " , koeoja I:2 kaivettu pohjaan.

LAHTI, AHTIALA, PAKKOLANMÄKI I

LUETTELO KAIVAUSSKERTOMUKSEEN LIITTYVISTÄ DIAPOSITIIVEISTA,
JOTKA SÄILYTETÄÄN LAHDEN KAIVUNGINMUSEON KUVA-ARKISTOSSA.

- 15048 Lahti, Ahtiala, Paakkolanmäki I, kaivausalue muokatun
pellon takana. Kuvattu idästä.
- 15049 Koeoja I paalutettuna. Kuvattu etelästä.
- 15050 Koeoja I, turpeen poisto. Kuvattu pohjoisesta.
- 15051 Marketta Saarnisto pitelee lattiaa.
- 15052 Hannu Poutiainen lyö paalut vaaituskonetta varten.
- 15053 Koeoja I:tä kaivetaan, kuvattu etelästä.
- 15054 Koeoja I:tä kaivetaan, Matti Veneskari.
- 15055 " " " , Minna Stenroos ja Kirsi Tanskanen.
- 15056 " " " , Risto Viljanen.
- 15057 " " " , Liisa Lampi.
- 15058 " " " , Tuula Vanhanen.
- 15059 Koeoja I:tä kaivetaan. Kuvattu pohjoisesta.
- 15060 Ruokailutauko.
- 15062 Koeoja I, taso IV. Kuvattu pohjoisesta.
- 15063 Koeojan I multakasan siirto. Kuvattu kaakosta.
- 15064 Koeoja I, taso IV, ruudut 99-92/99.
- 15065 Koeoja I, pohjoispäädyn profiili.
- 15066 Koeoja I, laajennettu alue paalutettuna. Kuvattu kaakosta.
- 15067 Kaivausalue I:1, taso II. Kuvattu pohjoisesta.
- 15068 Kaivausalue I:1, taso III. Kuvattu idästä.
- 15069 Kaivausalue I:1, IV kerrosta kaivetaan.
- 15070 " " , taso V. Kuvattu pohjoisesta.
- 15071 " " , taso V, ruudut 97-96/98-95. Kuvattu idästä.
- 15072 " " , taso V, ruudut 99-98/98-95. Kuvattu idästä.
- 15073 " " , taso V, ruudut 97-96/98. Kuvattu pohjoisesta.
- 15074 " " , taso V, ruutu 97/98.
- 15075 " " , taso V, ruudut 96/98-97.

- 15076 Kaivausalue I:1, taso V, ruutu 96/98, nokialue.
15077 " " , taso VI, kuvattu idästä.
15078 " " , taso VII, ruutu 99/90. Kuvattu etelästä.
15079 " " , Taso VII. Kuvattu etelästä.
15080 Ruutu 99/90, taso IX, liesi.
15081 Kaivausalue I:1, taso VIII. Kuvattu etelästä.
15082 " " , taso IX. Kuvattu etelästä.
15083 Kaivauskuopan täyttäminen, Risto Viljanen.
15084 Maanäytteiden otto, Hannu Poutiainen ja Minna Stenroos.
15085 Lahti, Ahtiala, Kivipelto, taustalla uutta asutusta.
15086 " " " " " "
15087 " " " " " "
15088 Lahti, Ahtiala, Kivipelto, taustalla Paakkolanmäki I.
15089 " " " , taustalla Purolehto.
15090 Yleiskuva, Paakkolanmäki I.
15091 Paakkolanmäki I, taustalla Kivipelto.
15109 Lahti, Ahtiala, Paakkolanmäki I, koeoja I, taso IV.
Kuvattu pohjoisesta.
15110 Kaivausalue I:1, ruutu 97/98, taso V.
15111 " " , ruutu 96/98, taso V, nokialue.
15112 Ruutu 99/90, taso VIII, liesi. Kuvattu etelästä.
15113 Ruutu 99/90, taso XII, liesi.
15114 Kaivausalue I:1, taso IX. Kuvattu etelästä.
15115 " " , kuoppaa täytetään, Risto Viljanen.

LUETTELO NEGATIIVEISTA, JOSTA EI OLE LIITETTY KOPIOTA KAIVAUS-
KERTOMUKSEEN

Negatiiveja säilytetään Lahden kaupunginmuseon kuva-arkistossa.

44711	Yleiskuva, alue I:1.
44713	" "
44714	Peruslinjan vetoa, alue I:1.
44716	Kiintopisteen vaaitseminen, Marketta Saarnista.
44717	Peruslinja, alue I:1.
44719	Turpeen poisto, koeoja I:1, Risto Viljanen.
44723	Alue I:2 paalutettuna.
44724	Hannu Poutiainen vaaitsee.
44726	Alue I:2 paalutettuna.
44727	Turpeen poisto, alue I:2.
44731	Koeoja I:2, Ikerros kaivettu.
44733	Koeoja I:1, III kerros kaivettu.
44734	" , hiilialue.
44735	" , multakasan siirto.
44736	" , eteläpääty kaivettu pohjaan.
44738	" , pohjoispäädyn profiili.
44739	" " "
44740	" " "
44741	Koeoja I:1 kaakosta.
44743	Koeoja I:1, alueen laajennus.
45233	Koeojan I:1 laajennus, turve poistettu.
45235	" " " "
45236	Alue I:1, taso II.
45238	" "
45240	" "
45243	Alue I:1, taso III.
45244	" "
45245	Alue I:1, taso IV.
45246	" "
45247	Alue I:1, IV kerrosta kaivetaan.
45248	Ruutu 99/90, I kerros kaivettu.
45252	Alue I:1, taso V.
45253	" "
45254	" "
45255	Ruudut 97-96/99-95, taso V.

45256	Ruudut 100-98/99-95, taso V.
45257	Ruutu 96/98, taso V.
45260	Ruutu 96/98, taso V, nokialue.
45261	Ruudut 96/98-97, taso V.
45262	Ruutu 96/98, taso V., nokialue.
45263	Ruutu 96/98, taso V.
45264	" "
45266	Ruutu 109/99, taso VI.
45267	Ruutu 109/99, "
45269	Ruudut 99-98/98-97, taso VI.
45270	" " "
45273	Ruudut 97-96/96-95, taso VI.
45274	Ruudut 97-96/98-97, taso VI.
45275	Ruudut 98-97/98-97, taso VI.
45276	Alue I:1, taso VI.
45278	" "
45279	Ruutu 96/98, taso VI, nokimaata.
45280	Ruutu 98/98, profiili.
45283	Ruudut 99-98/99, taso VI.
45284	Ruudut 97-96/99, taso VI.
45285	Ruudut 95-94/99, taso VI.
45290	Ruutu 99/90, taso VIII, lieden pohja.
45292	Ruutu 109/99, taso VIII, sekoittunut kerros.
45293	Ruudut 99-98/98-97, taso VII.
45295	Ruudut 99-98/97-96, taso VII.
45297	Ruudut 97-96/97-96, taso VII.
45298	Ruudut 97-96/96-95, taso VII.
45301	Ruutu 99/90, taso IX.
45302	" "
45303	" "
45304	Ruutu 109/99, pohjataso.
45305	Alue I:1, taso VIII.
45307	Ruudut 99-98/98-97, taso VIII.
45308	Ruudut 97-96/98-97, taso VIII.
45309	Ruudut 99-98/98-95, taso VIII.
45310	Ruudut 97-96/96-95, taso VIII.
45312	Ruudut 97-96/96-95, taso VIII.
45314	Alue I:1, koeoja I, taso VI.
45315	Koeoja I, ruudut 99-98/99, taso VI.
45316	Koeoja I, ruudut 97-96/99, taso VI.
45317	Koeoja I, ruudut 95-94/99, taso VI.
45318	Koeoja I, ruudut 94-92/99, taso VI.

- 45319 Ruutu 99/90, taso IX.
45321 Ruutu 99/90, taso XI.
45322 " "
45324 Ruutu 99/90, taso XII.
45325 " "
45326 " "
45327 Alue I:1, taso IX.
45328 " "
45329 Ruudut 99-98/98-97, taso IX.
45330 Ruudut 97-96/98-97, taso IX.
45331 Ruudut 97-96/96-95, taso IX.
45335 Ruudut 99-98/99, taso VII.
45336 Ruudut 97-96/99, taso VII.
45337 Ruudut 96-95/99, taso VII.
45338 Ruudut 95-94/99, taso VII.
45339 Ruudut 94-93/99, taso VII.
45340 Ruudut 93-92/99, taso VII.
45342 Ruutu 99/90, taso XIII.
45343 Ruutu 99/90, taso XIII, yksityiskohta.
45344 " " "
45345 Ruutu 99/90, taso XIV.
45346 " "
45347 " " , yksityiskohta.
45349 Ruudut 97-96/99, taso VIII.
45355 Kuopan täyttö, Risto Viljanen ja Jari Kaikkonen.
45356 " " "
45358 Paakkolanmäki, taustalla Kivipelto.
45359 " " "
45360 " " "
45361 Paakkolanmäki, taustalla Sipurantie.
45362 - 45367 Panoraama, kuvattu Kivipelloilta, taustalla Paakkolanmäki.
45368 - 45370 Panoraama, kuvattu Kivipelloilta, taustalla Paakkolanmäki
45371 - 45373 Panoraama, kuvattu Paakkolanmäeltä, taustalla Sipuran alue.

LUETTELO MAANÄYTEKUIPISTA

Paakkolanmäki I:1, 1983

Näyte no	Näytteen ottopaikka x/y	Näytteen ottosyvyys cm	Näytteen maalaji	Syvyys maan pinnasta puh- taaseen maa- lajiin, cm	Fosforin määrä mg/l	Huomautuksia
1 A	110/99	40-45	kulttuurimaa	60	2.8	Sekoittuneen humuksen paksuus vaihtelee, kult- tuurimaan raja epäselvä.
1 B	110/99	60-65	hiesu, seassa hieman hiiltä	60	1.9	
2	97,50/98	56-59	kulttuurimaa		3.0	Kaivausalue, kerros XI
3	96,95/98	58-61	hiesu	50	3.2	Kaivausalue, kerros XI
4 A	120/100	44-48	hiesun ja kult- tuurimaan sekai- nen	50	2.4	Runsaasti hiiltä näyttees- sä
4 B	120/100	51-55	hiesu	50	1.8	Joukossa jonkin veiran hiiltä
5 A	130/100	38-42	hiesun ja kulttuu- rimaan sekainen	45	2.0	Joukossa hiukan hiiltä
5 B	130/100	46-50	hiesu	45	1.8	
6	140/100	37-40	hiesu	35	2.6	
7	160/100	37-40	harmahtava hiesu	35	1.3	
8	-	-	-	-	-	-
9	100/110	32-35	hiesu	30	1.6	pH 6.25
10	100/120	28-31	hiesu	25	2.6	

LUETTELO MAANÄYTEKUIPISTA

Näyte no	Näytteen ottopaikka x/y	Näytteen ottosyvyys cm	Näytteen maalaji	Syvyys maan pinnasta puhtaaseen maalajiin, cm	Fosforin määrä mg/l	Huomautuksia
11	100/130	32-35	harmaa hiesu	30	3.2	
12	100/140	30-33	harmaa hiesu	28	1.6	
13	100/150	24-27	saven sek. hiesu	22	1.6	
14	100/180	32-36	hiesu	30	1.3	
15	100/210	20-24	hiesumoreeni	18	3.5	pH 6.35
16	100/230	25-28	hiesumoreeni	20	1.6	
17	110/120	42-46	hiesu	40	1.0	Savi 60 cm syvyydellä
18	130/120	38-42	hiesu	35	1.5	
19	160/120	40-43	hiesu	38	1.2	Hiiltä melko runsaasti
20	97,70/98	71-74	kulttuurimaa		2.0	
21 A	99/90,10	36-40	kulttuurimaa		2.8	pH 5,75, Ca-pitoisuus 500 mg/l
21 B	99/90,10	56-58	kulttuurimaa		1.8	pH 6,10
21 C	99/90,10	68-72	nokimaa		1.5	pH 6.25 , Ca-pitoisuus 925 mg/l
21 D	99/90,10	80-85	hiesu		1.5	pH 6.15
22 A	97,70/98,60	32-37	kulttuurimaa		1.6	pH 5,75
22 B	97,70/98,60	52-57	kulttuurimaa		2.9	pH 5.55

LUETTELO MAANÄYTEKUIPISTA

Näyte no	Näytteen ottopaikka x/y	Näytteen ottosyvyys cm	Näytteen maalaji	Syvyys maan pinnasta puh- taaseen maa- lajiin, cm	Fosforin määrä mg/l	Huomautuksia
22 C	97,70/98,60	72-76	hiesu		2.3	pH 6.10
23	160/150	30-35	hiesu	30	1.8	Hiukan hiiltä 5-30 cm kerroksessa.
24	160/180	30-34	vaalean harmaan ja punertavan sekainen hiesu	28	1.6	Kuivunut oja n. 3 m päässä
25	130/150	32-36	hiesu	30	1.9	
26	130/180	27-31	hiesun/hiekan sekainen moreeni	25	5.8	
27	70/180	32-38	savi	30	1.1	
28	70/150	41-46	savi	40	1.4	
29	90/118	30-34	hiesu	28	2.2	Oja n. 2 m päässä
30	70/120	37-40	hiesu	35	2.1	Oja n. 2 m päässä
31	40/120	26-30	hiesu	24	1.8	
32 A	100/100	34-38	kulttuurimaa	52	1.5	
32 B	100/100	56-60	hiesu	52	1.6	
33	90/100	27-33	hiesu	25	4.7	
34	80/100	30-34	hiesu	28	1.9	
35	70/100	34-38	hiesu	32	2.1	Näyte osittain humuksen sekainen

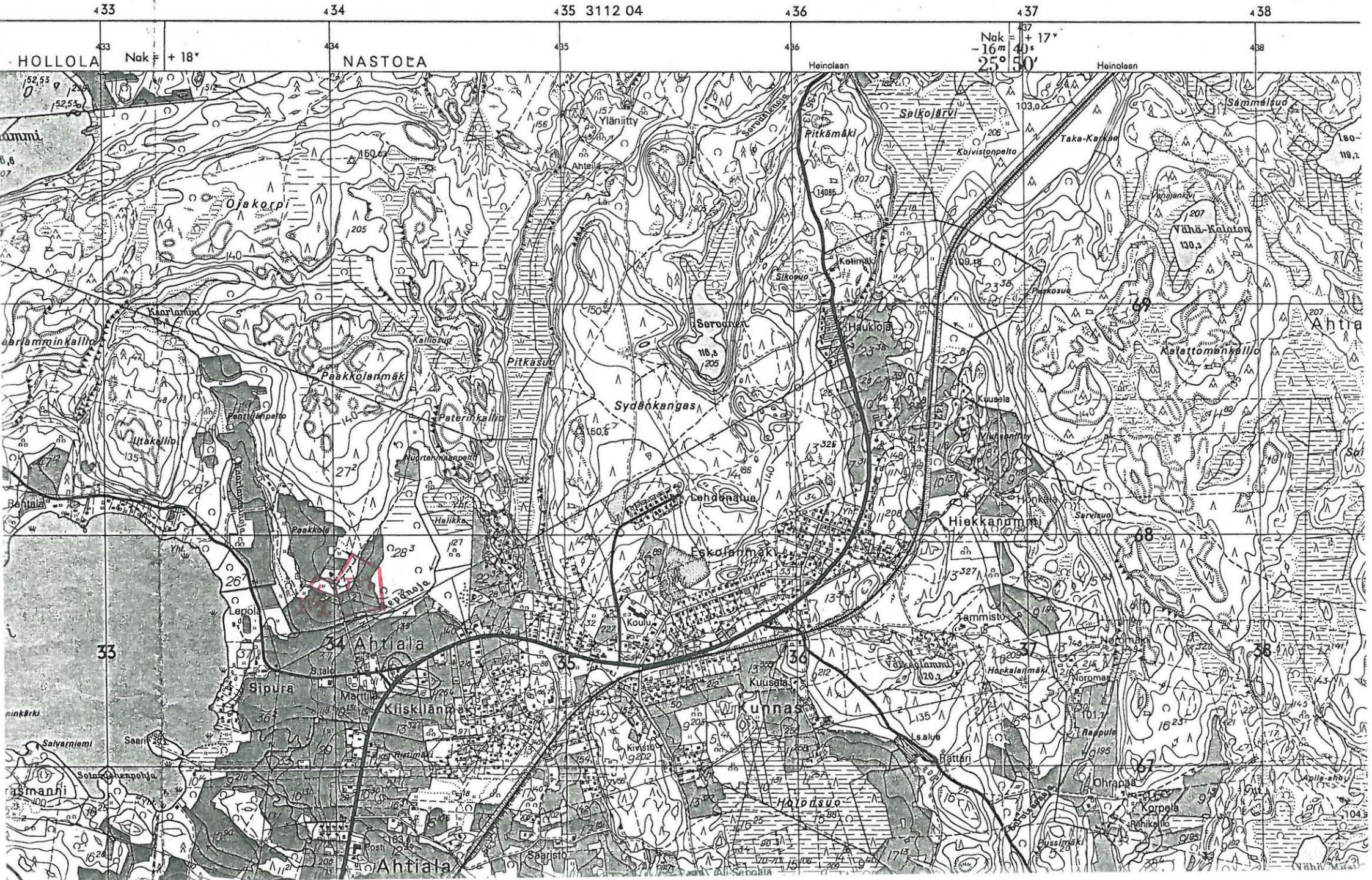
LUETTELO MAANÄYTEKUOPISTA

Näyte no	Näytteen ottopaikka x/y	Näytteen ottosyvyys cm	Näytteen maalaji	Syvyys maan pinnasta puh- taaseen maa- lajiin, cm	Fosforin määrä mg/l	Huomautuksia
36	60/100	32-36	hiesu	30	2.0	
37	40/100	34-38	hiesu/savi	32	1.2	
38	100/80	42-46	hiesu	40	1.6	
39	90/80	37-41	hiesu	35	1.8	33-35 cm syvyydellä hiukan niiltä
40	70/80	27-31	savi	25	1.4	
41	40/80	37-41	hiesu	35	3.9	
42	100/70	35-39	hiesu	30	1.9	
43	100/60	32-36	hiesu	30	1.8	
44	100/50	25-32	hiesun ja hiekan sek. moreeni	23	3.2	
45	70/50	32-39	hiesu	30	2.2	Läheellä vanha puutarha
46	40/50	29-34	hiesu	28	2.0	Oja n. 2 m päässä
47	215/100	28-32	hiesu	26	6.3	pH 6.65
48	215/80	22-26	moreeni	12	4.0	Näyte on n. 2 cm noki- kerroksen alapuolelta
49	110/110	28-33	hiesu	26	1.8	
50	90/110	38-41	hiesu	35	2.0	Oja vieressä, maa sekoitettu- nut ojankaivun yhteydessä
51	90/90	39-41	hiesu	37	1.6	

LUETTELO MAANÄYTEKUOPISTA

Näyte no	Näytteen ottopaikka x/y	Näytteen ottosyvyys cm	Näytteen maalaji	Syvyys maan pinnasta puh- taaseen maa- lajiin, cm	Fosforin määrä mg/l	Huomautuksia
52	109/90	27-30	hiesu	25	1.9	
53	110/80	40-44	hiesu	38-52	2.6	
54	130/83	31-35	kivinen hiesu- moreeni	30	2.0	
55	135/20	20-24	kivinen hiesu- moreeni	18	8.6	läyte ruskean punertava
56	129/22	32-35	moreeni	30	6.8	Lohkareista, kivistä aluetta
57	114/54	20-25	hiesumoreeni	18	15.0	
58	120/54	35-40	hiilen sek. moreeni	18	6.9	läytekuopan humuksen pak- suus 18 cm, alla punertava ruskea hiesu(sekoittunut) 2-8 cm, alla noki-hiili- kerros 2-12 cm (osin perus- kallioon asti), alla paikoit- sekoittunut hiesu. Hiiltä ja sekoittunutta maata tiivisti pakkautuneiden kivien välissä.
59	129/50	19-24	hiesumoreeni	17	7.2	
60	134/54	19-23	hiesumoreeni	15	4.0	
61	129/59	22-26	hieklainen hie- sumoreeni	20	5.3	

yleiskuva, Paakkolanmäki I. Kuvattu luoteesta
neg. 45357
1.

↑ yleiskuva, Paakkolanmäki I
Kuvattu pohjoisesta.
neg. 44712
2.

yleiskuva, Paakkolanmäki I. Kuvattu etelästä.
neg. 44715

← Koeoja I poalutettuna.
Kuvattu etelästä.
neg. 44718
4.

Koeaja I, turve poistettu. Kuvattu pohjoisesta.
neg. 44722
5.

↑ Koeaja I, taso II
neg. 44729
6.

Koeaja I, III kerros kaivettu. Kuvattu pohjoisesta.
neg. 44732

Koeaja I, pohjoispääty
neg. 44737
8.
←

Koeeja I, taso VI
neg. 45282
9.

Koeeja I, taso VII
neg. 45334
10.

Koeeja I, taso VIII, ruudut 99-95/99
neg. 45348
11.

Kaivausalue I:1 paalutettuna
neg. 44742
12.

Kaivausalue I:1, turve poistettu
neg. 45234
13.

Kaivausalue I:1, taso II
neg. 45237

Kaivausalue I:1, taso II

Kaivausalue I:1, taso III
neg. N5242
16.

Kaivausalue I:1, taso V
neg. 45251
17.

Kaivausalue I:1, taso V, ruudot 96/98-97
neg. 45255

Kaivausalue I:1, taso VI
neg. 45277

Kaivausalue I:1, taso VI, ruudut 99-98/96-95
neg. 45271
20.

Kaivausalue I:1, taso VI, ruudut 98-97/96-95
neg. 45272
21.

Kaivausalue I:1, taso VII

Kaivausalue I:1, taso VII, ruudut 99-98/96-95
neg. 45271

Kaivausalue I:1, taso VIII
neg. 45306
24.

Kaivausalue I:1, taso VIII, ruudut 97-96/98-97
neg. 45311
25.

Kaivausalue I:1, taso VIII, ruudut 99-98/98-95
neg. 45313
26.

Kaivausalue I:1, taso IX
neg. 45374
27.

Kaivausalue I:1, taso IX, ruudot 99-98/96-95
neg. 45332
28.

↑ Kaivausalue I:1, taso IX,
ruudot 97/98-97
neg. 45333
29.

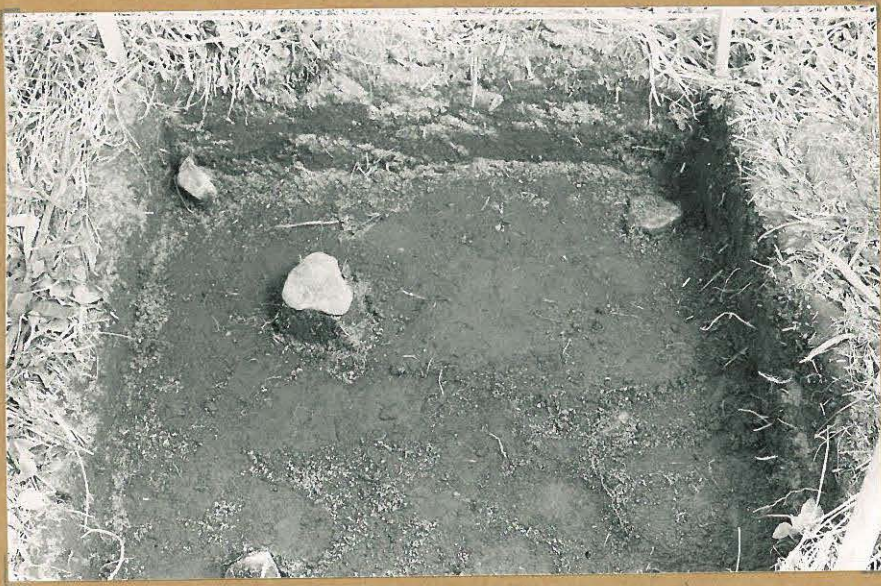

← Kaivausalue I:1, ruudon
98/98 profiili
neg. 45281
31.

Kaivausalue I:1, taso XI, kulttuurimaaläiskä
neg. 45354
30.

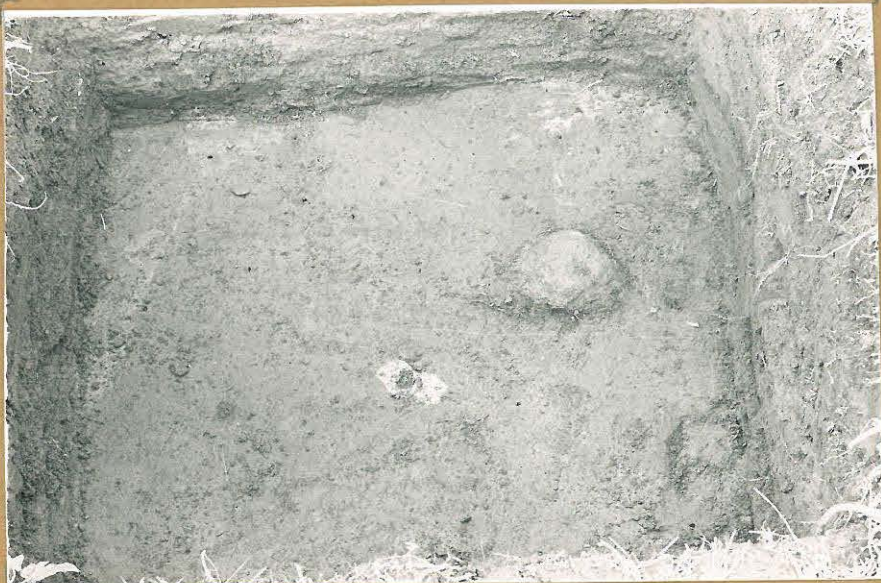

Kaivausalue I:1, ruutu 109/99, taso II
neg. 45250
32.

Kaivausalue I:1, ruutu 109/99, taso IV
neg. 45258
33.

Kaivausalue I:1, ruutu 109/99, taso VI
neg. 45268
34.

Kaivausalue I:1, ruutu 109/99, taso VIII, kiveystä
neg. 45289
35.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, I kerros kaivettu
neg. 45249
36.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, taso IV
neg. 45259
37.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, taso VII
neg. 45286
38.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, taso VII
neg. 45287
39.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, taso VII
neg. 45288
40.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, taso VIII, lieden pohja
neg. 45291
41.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, taso IX
neg. 45300
42.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, lieden pohjaa
neg. 45320
43.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, taso XI
neg. 45322
44.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, taso XII
neg. 45323
45.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, taso XIII
neg. 45341
46.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, länsiprofilili
neg. 45350
47.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, eteläprofilili
neg. 45351
48.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, itäprofilili
neg. 45352
49.

Kaivausalue I:1, ruutu 99/90, pohjoisprofilili
neg. 45353
50.

↑ Paakkolanmäki I, koeaja I:2
pää lutettuna. Kuvattu luoteesta
neg. 44725
51.

Paakkolanmäki I, koeaja I:2,
turpeen poisto
neg. 44727
←

↑ Paakkolanmäki I, koeaja
I:2, I kerros kaivettu
neg. 44730
53.

Paakkolanmäki I, koeaja
I:2, kaivettu pohjaan.
neg. 45241
54.
←

LAHTI

AHTIALA

PAKKOLANMÄKI I

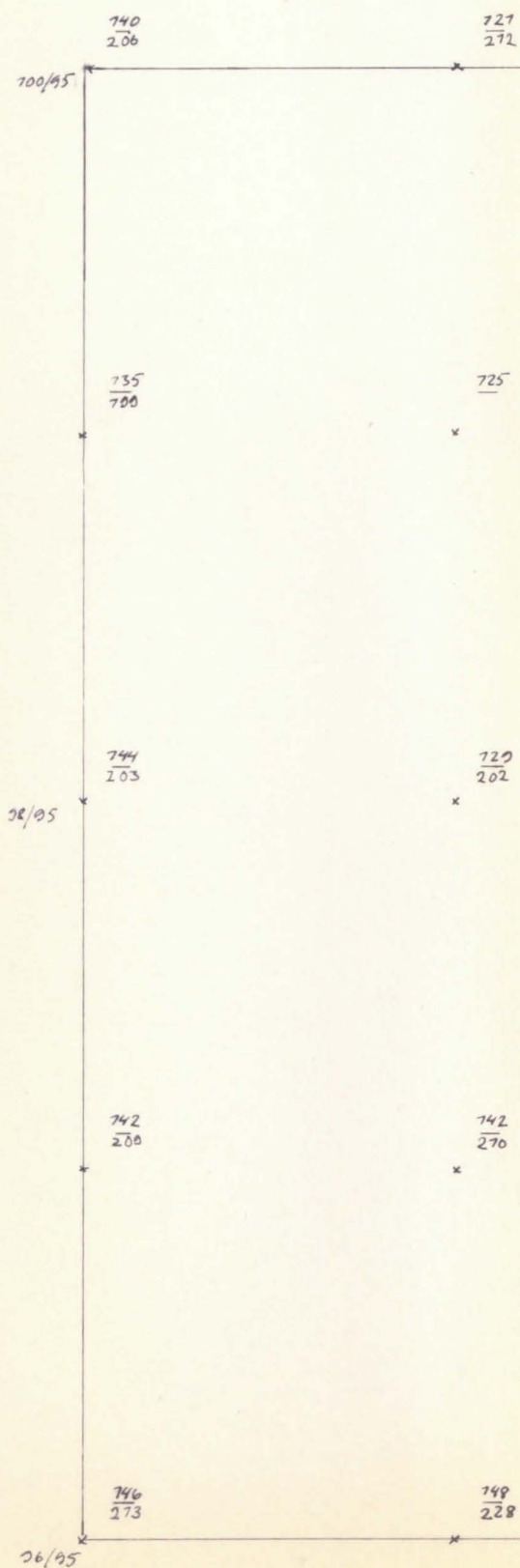
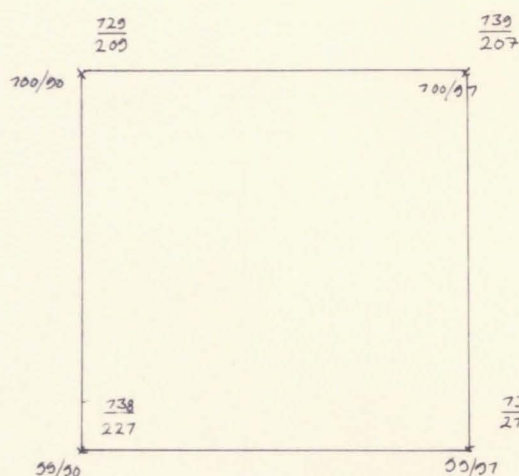
1983, P. Korhonen

ALUE I:1

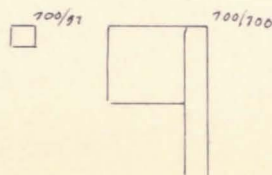
PINTA- JA POHJALUVUT

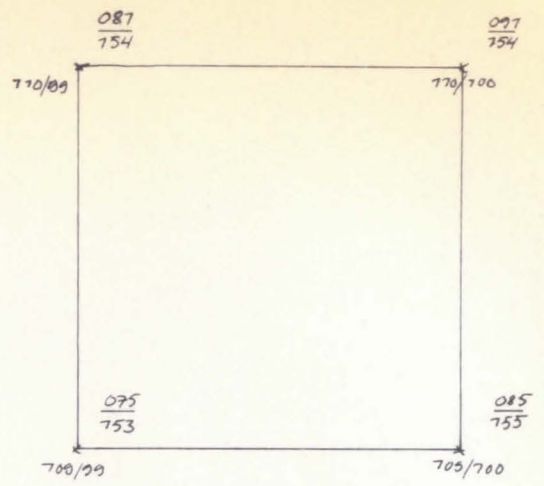
1:20

KP 0.30

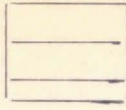

ALUE I 1:400

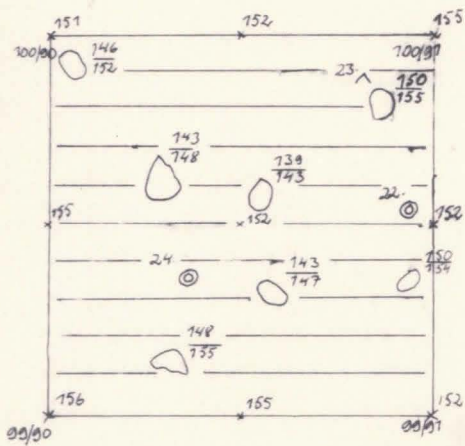

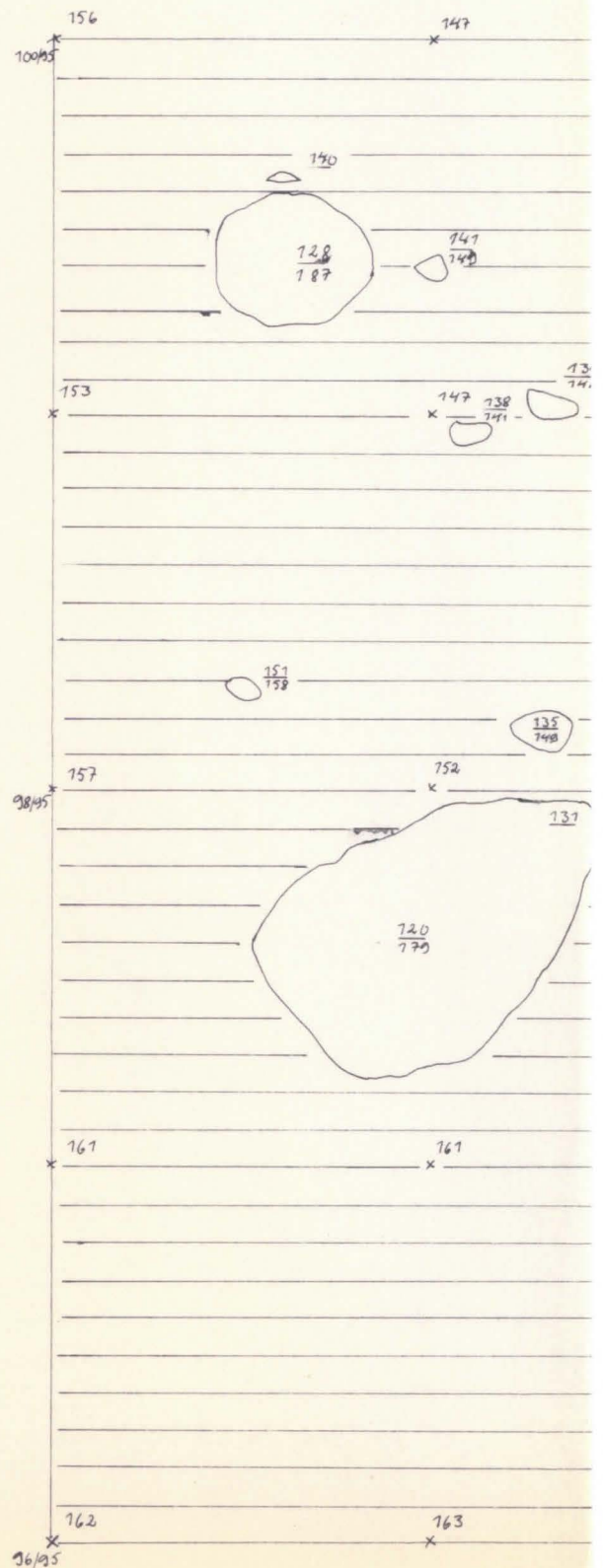
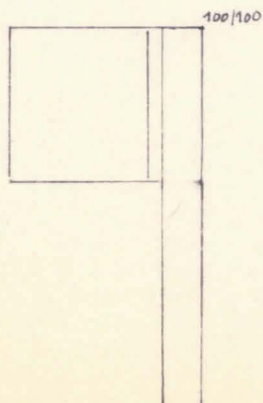
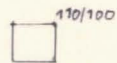
LAHTI
 AHTIALA
 PAAKKOLANMÄKI I
 1983
 ALUE I:1
 TASOT 1 JA 2
 1:20
 KP 0.30

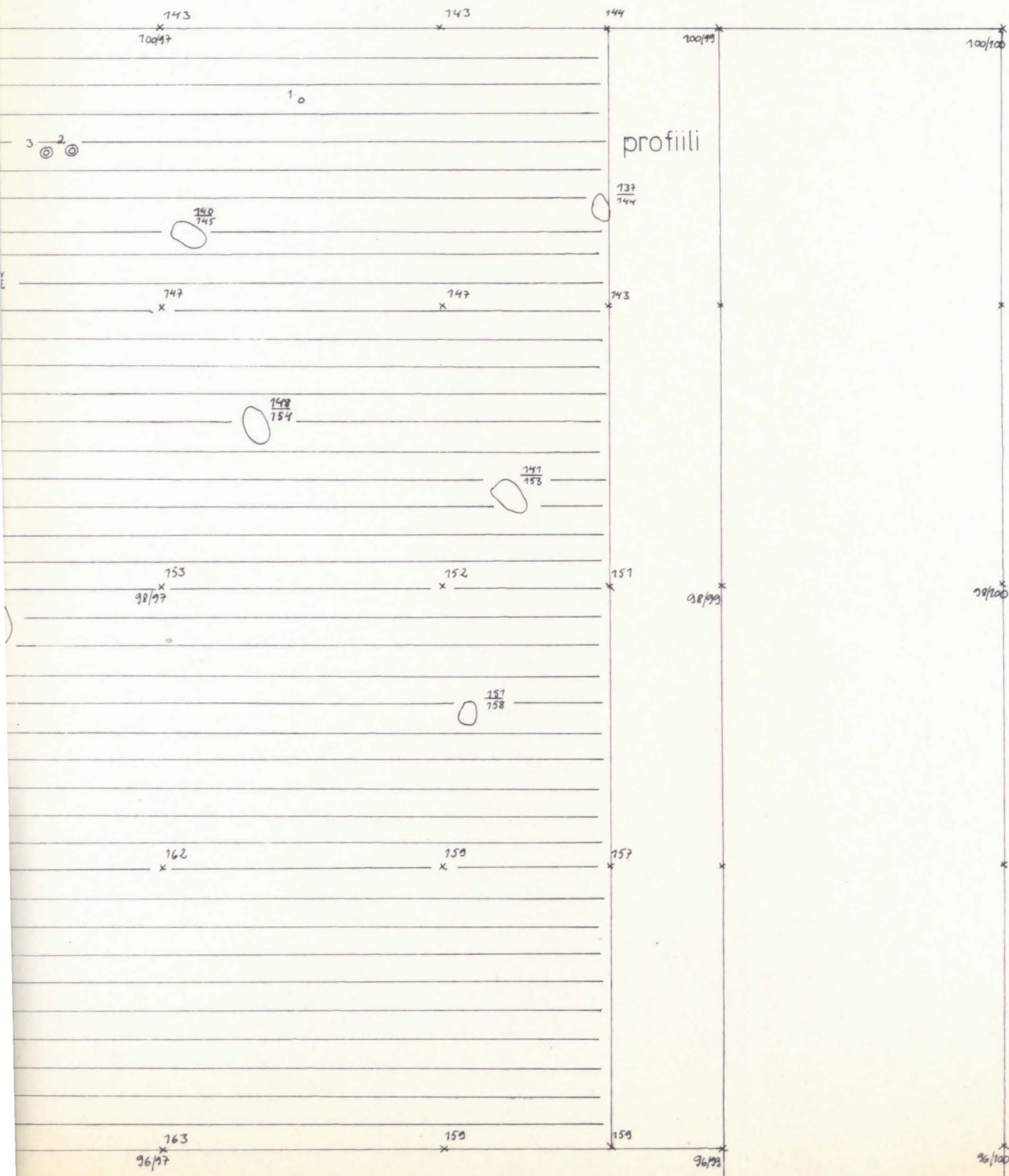
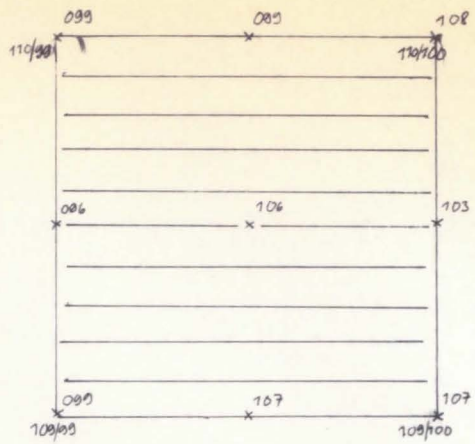
- HUMUS
- RAUTA
- PIJ
- HELMI

ALUE I 1:200

LAHTI

AHTIALA

PAAKKOLANMÄKI I

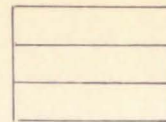
1983

ALUE I:1

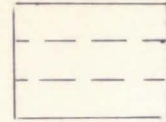
TASO 3

1:20

N

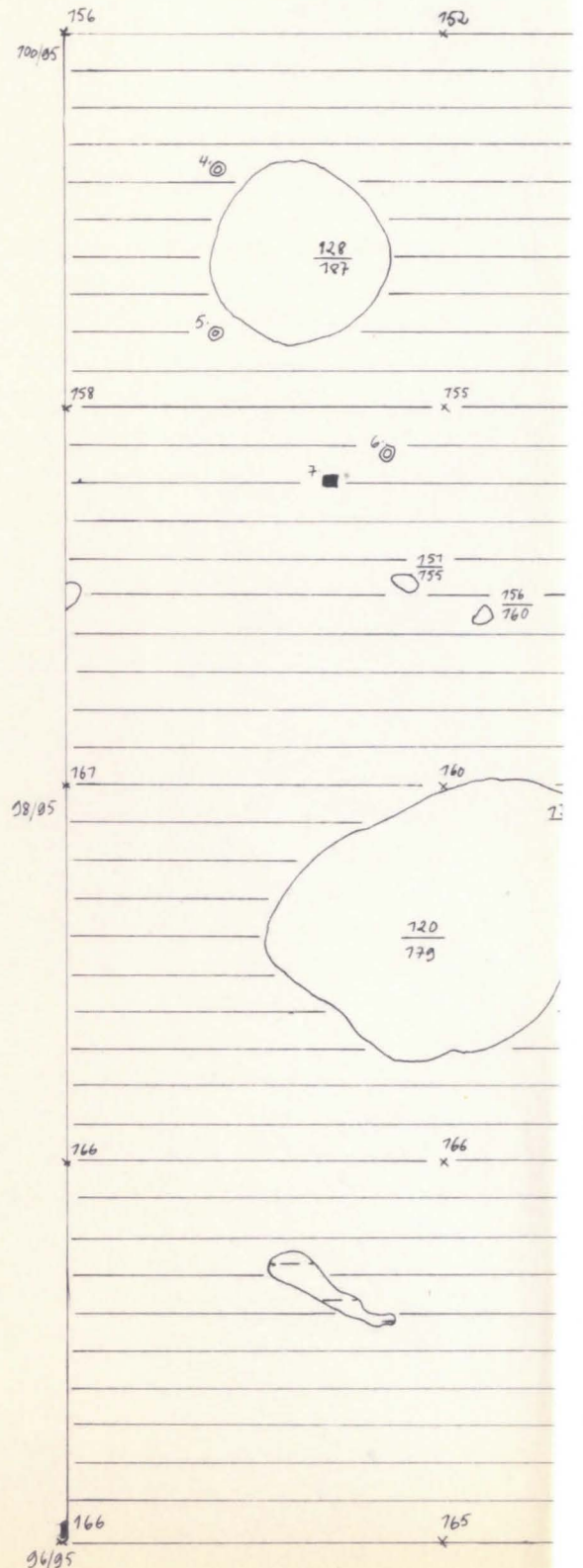
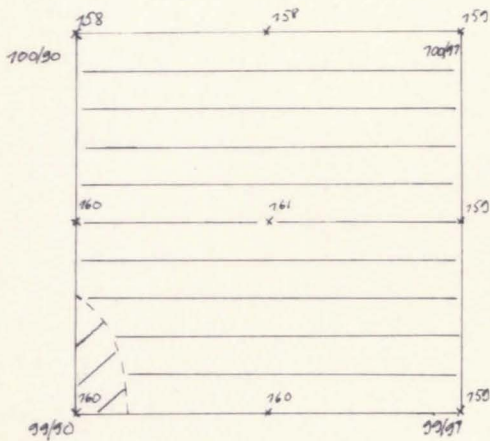
HUMUS

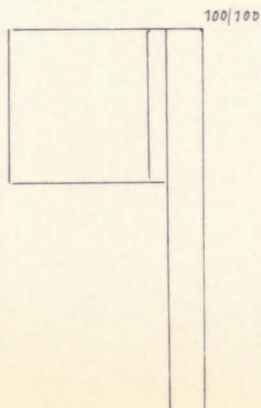
HIESU

KULTTUURIMAA

ALUE I 1:200

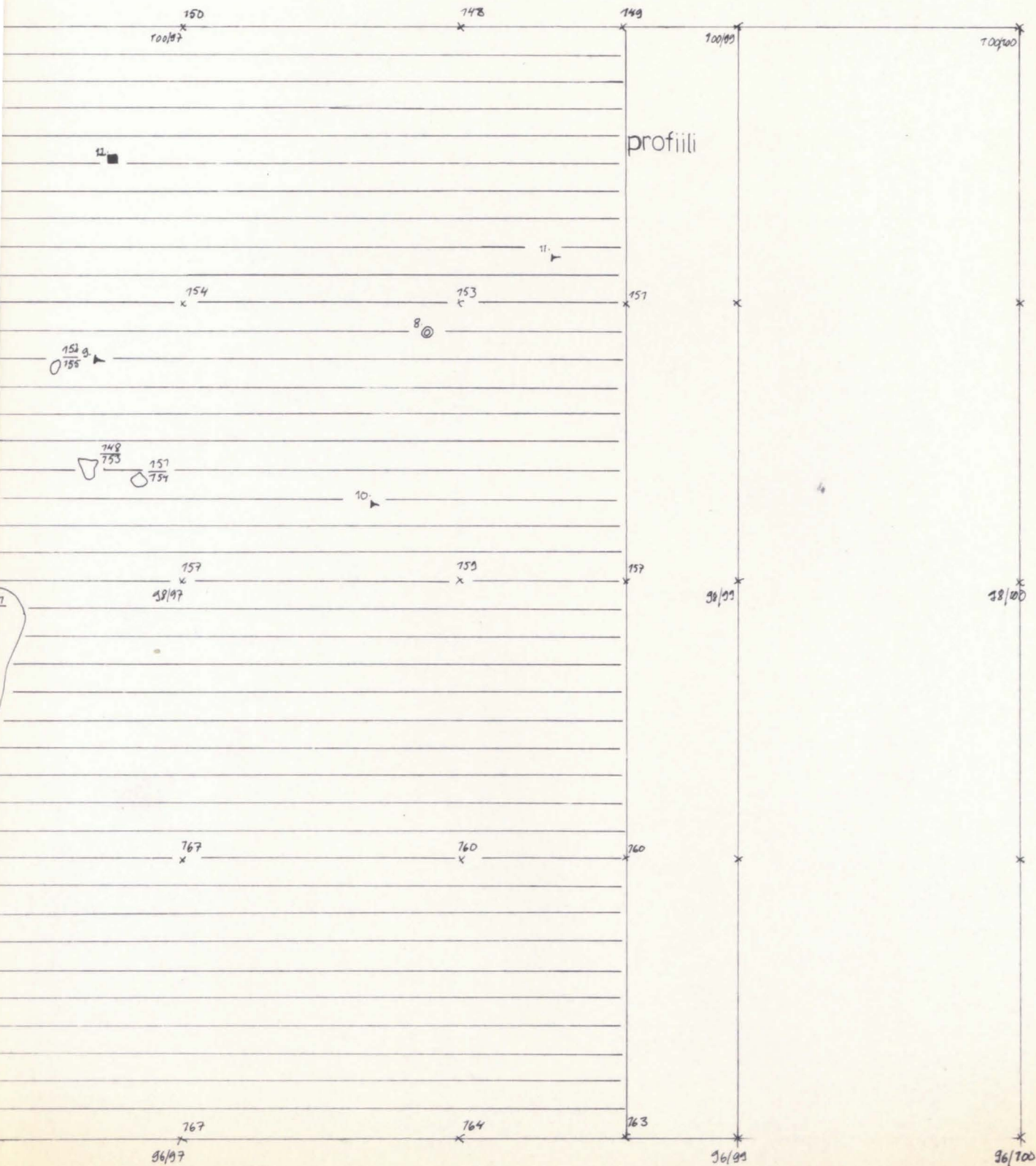
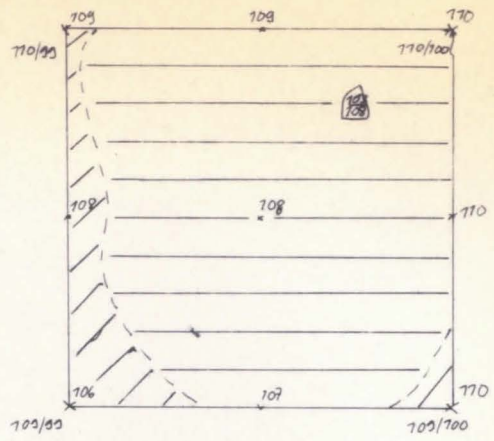
SELVÄ RAJA

EPÄSELVÄ RAJA

⊙ RAUTA

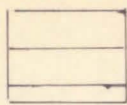
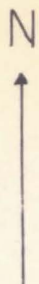
■ KUONA

▶ RAUTANAULA

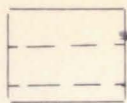

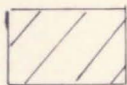
LAHTI
AHTIALA
PAAKKOLANMÄKI I
1983
ALUE I 1
TASO 4
1:20

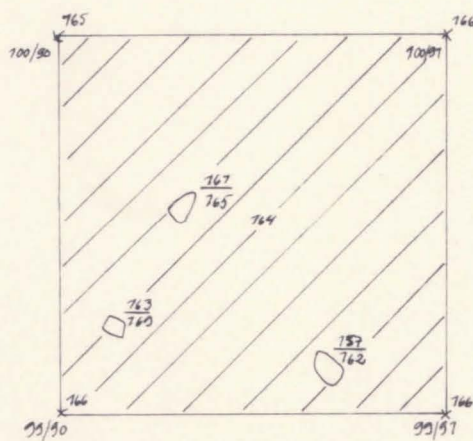
HUMUS

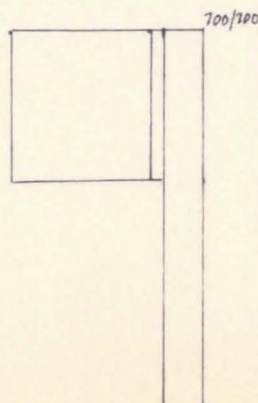
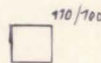
HIESU

KULTTUURIMAA

ALUE I 1:200

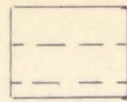
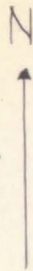

96/95

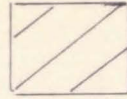

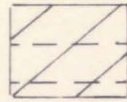
LAHTI
AHTIALA
PAAKKOLANMÄKI I
1983
ALUE I:1
TASO 5
1:20

HIESU

KULTTUURIMAA

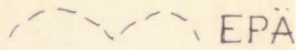
HIESUNSEKAINEN
KULTTUURIMAA

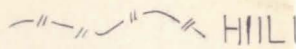
HIILENSEKAINEN
KULTTUURIMAA

SEL

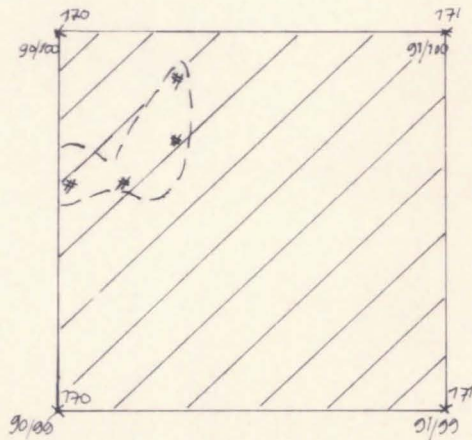
EPÄ

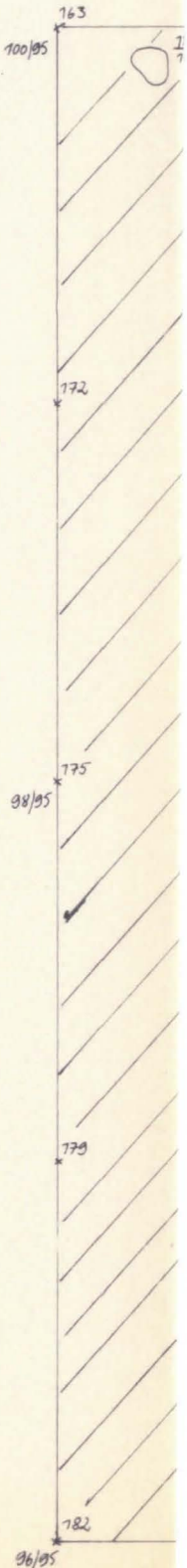
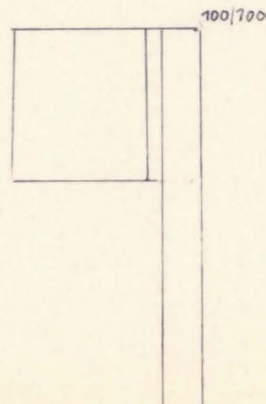
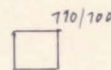
HIILI

RAI

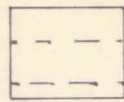
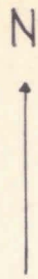
ALUE I 1:200

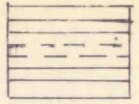

LAHTI
AHTIALA
PAAKKOLANMÄKI I
1983
TASO 6
ALUE I : 1
1:20

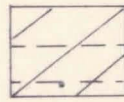
HIESU

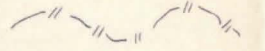
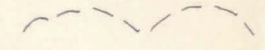
VAAR

KULTTUURIMAA

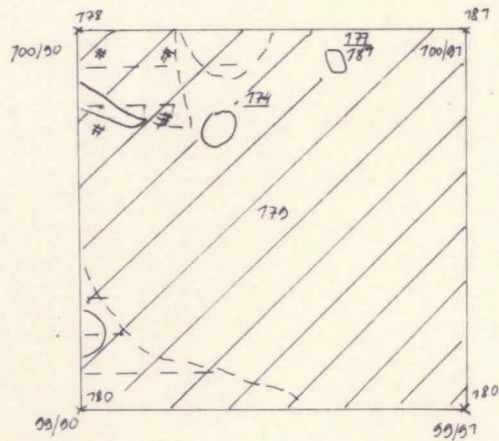

HIESUNSEKAINEN
KULTTUURIMAA

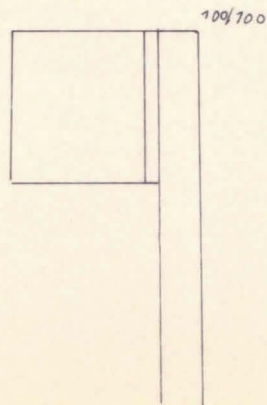
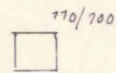

HIILENSEKAINEN
MAA

© RAU

ALUE I 1:200

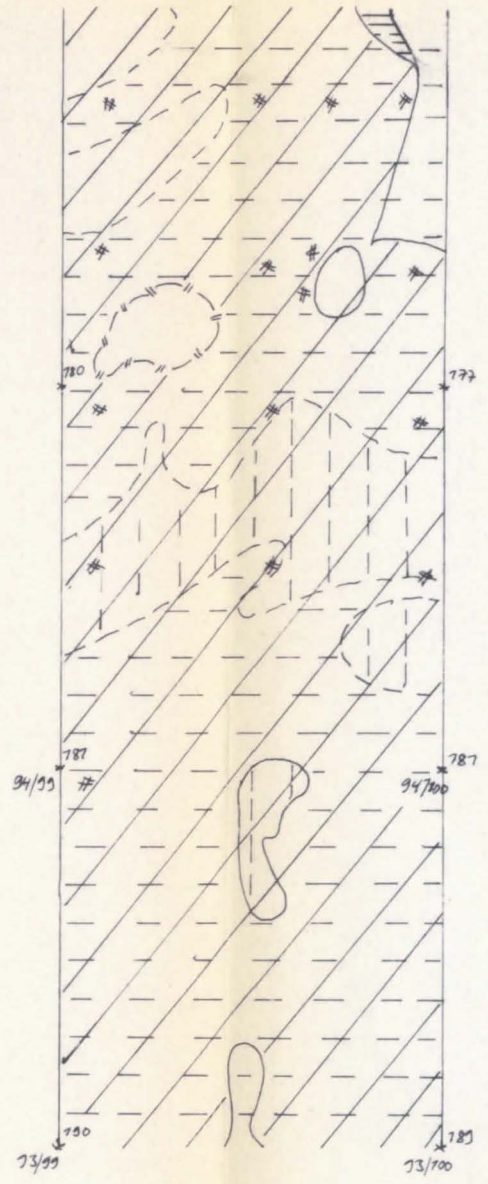

LIITE K IX JATKOA

LAHTI

AHTIALA

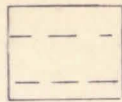
PAKKOLANMÄKI I

1983

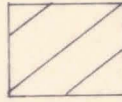
ALUE I:1

TASO 7

1:20

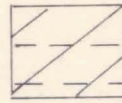
HIESU

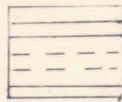
KULTTUURIMAA

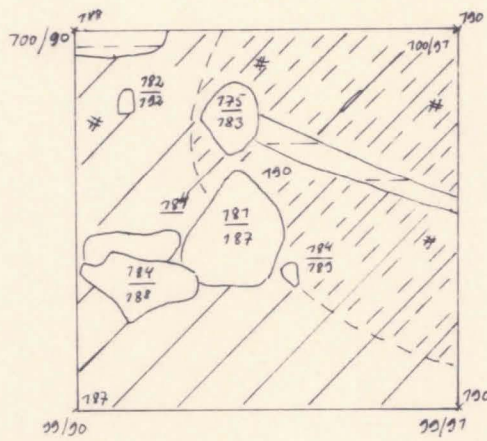
NOKIMAAN SEKAINEN
KULTTUURIMAA

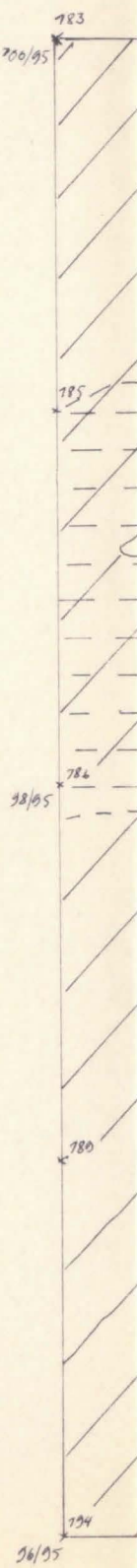
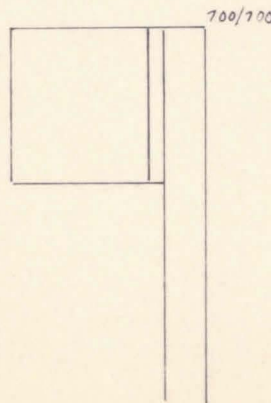
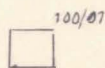
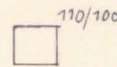
HIESUN SEKAINEN
KULTTUURIMAA

VAALEA HIESU

ALUE I 1:200

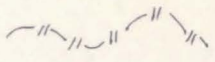

KULTTUURIMAAN JA
VAALEAN HIESUN
SEKAINEN HIESU

 SELVÄ RAJA
 EPÄSELVÄ RAJA

KULTTUURIMAAN
SEKAINEN HIESU

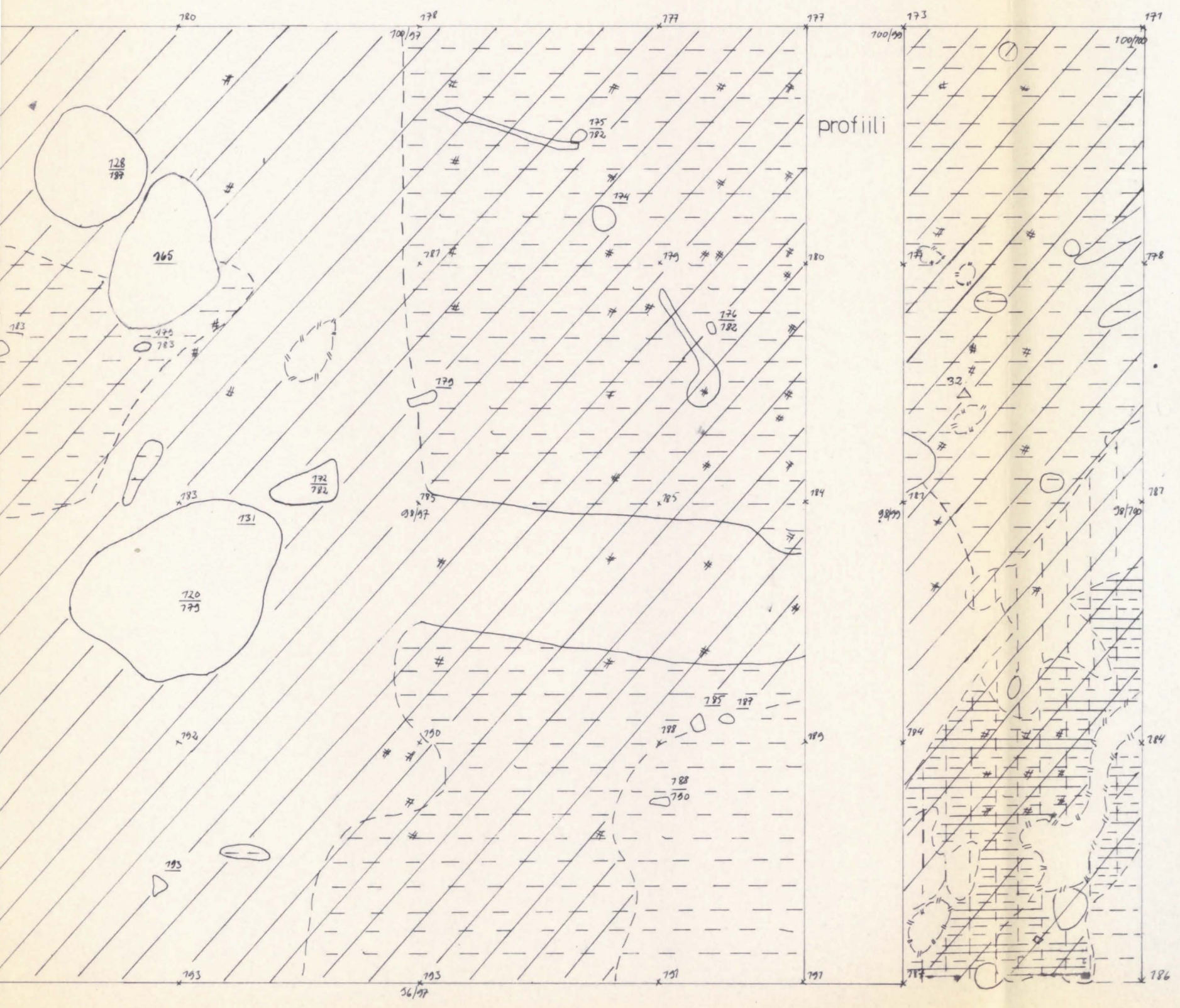
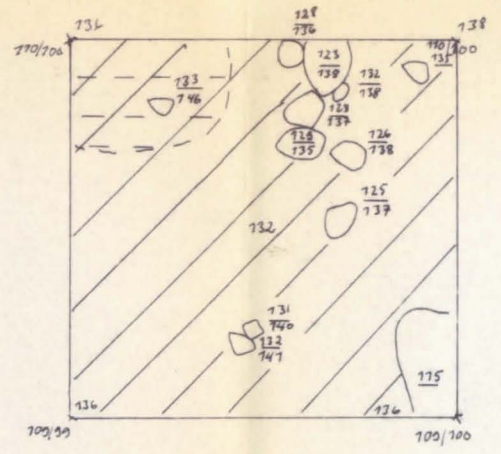
 HIILIALUEEN RAJA

HIILEN SEKAINEN
MAA

 KUONA
 KERAMIikka

HIESUN SEKAINEN
VAALEA HIESU

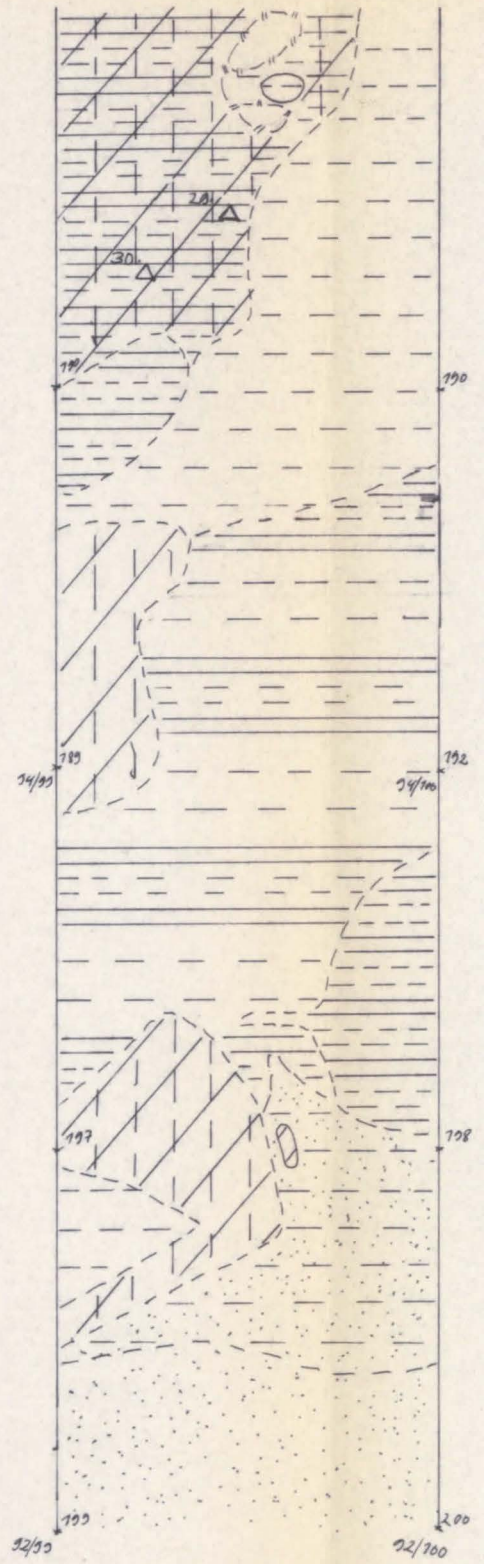
SAVI

LIITE K X JATKOA

LAHTI

AHTIALA

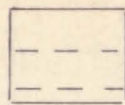
PAAKKOLANMÄKI I

1983

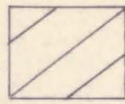
ALUE I:1

TASO 8

1:20

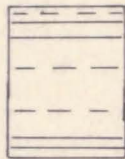
HIESU

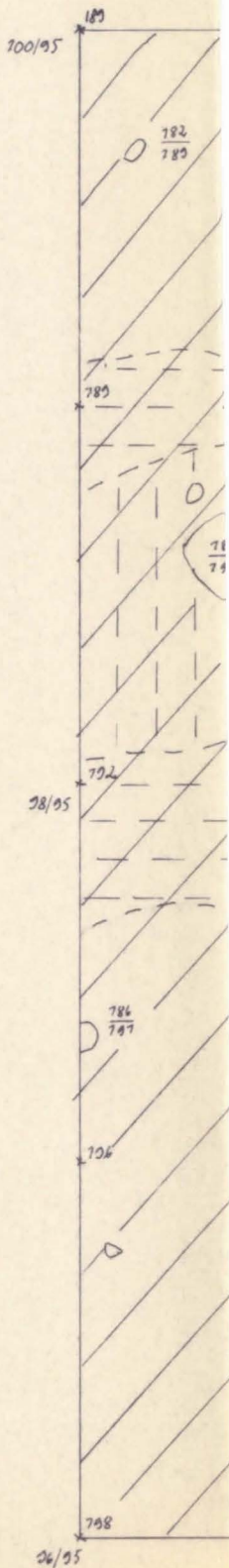
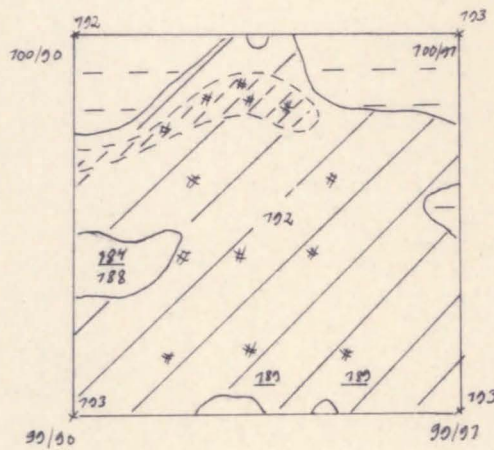
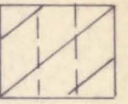
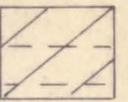
KULTTUURIMAA

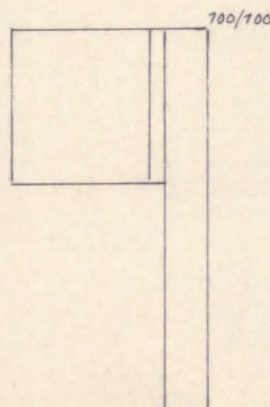
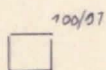
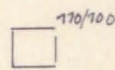
NOKIMAA

VAALEAN HIESUN
SEKAINEN HIESU

ALUE I 1:200

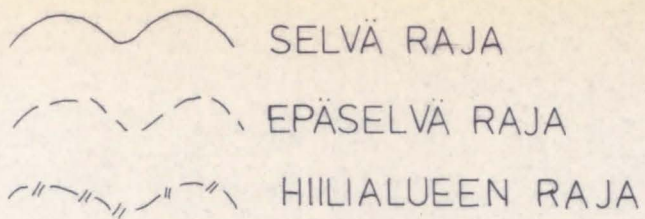

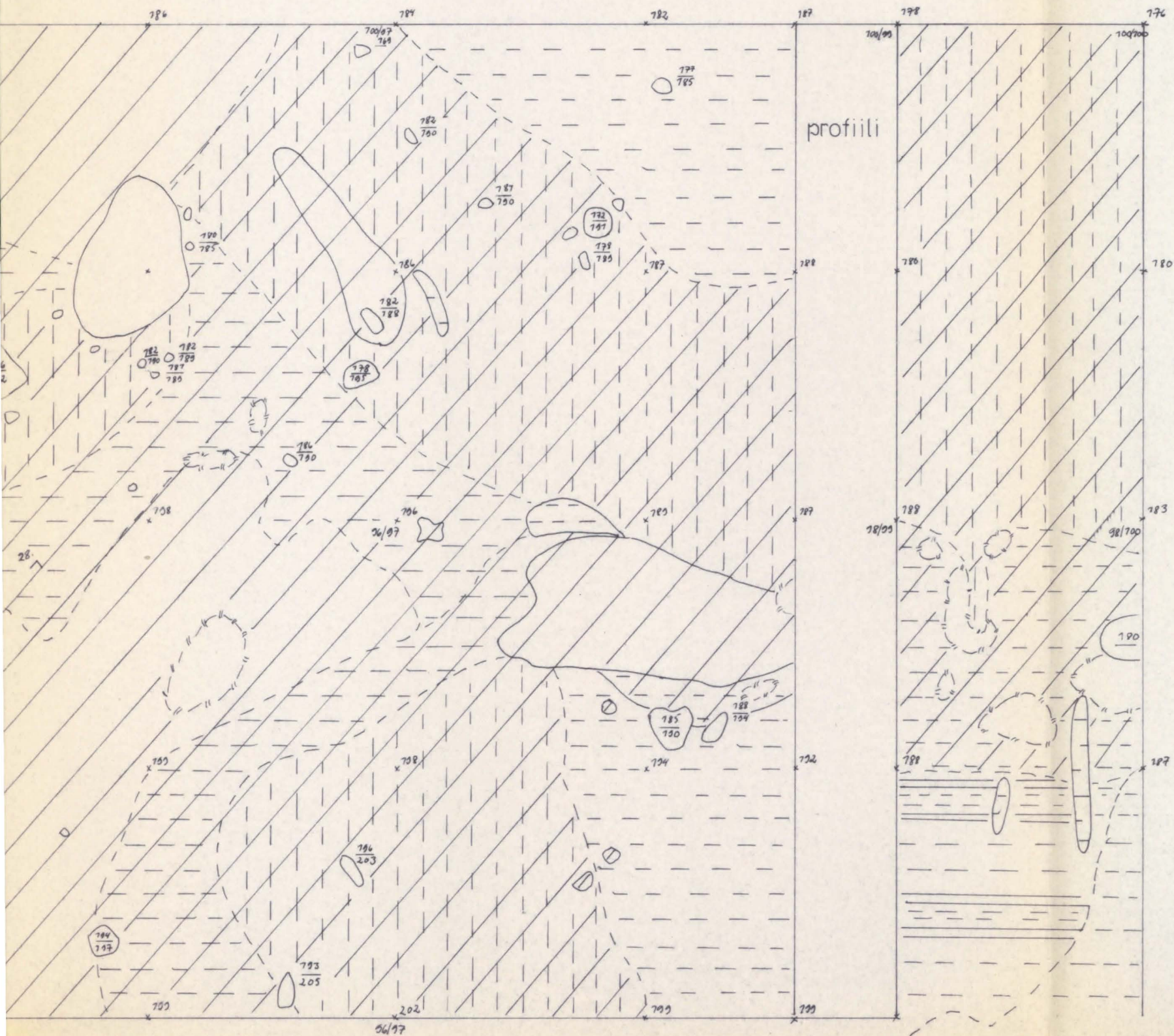
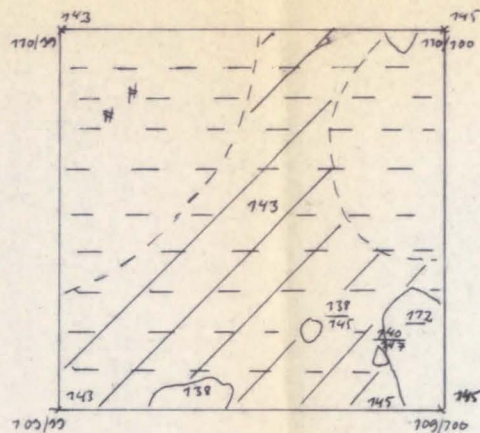
HIESUN SEKAINEN
KULTTUURIMAA

KULTTUURIMAAN
SEKAINEN HIESU

HIILEN SEKAINEN
MAA

^ PII

LAHTI

AHTIALA

PAKKOLANMÄKI I

1983

ALUE I 1

TASO 10

1:20

KP 0.30

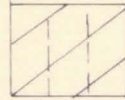
HIESU

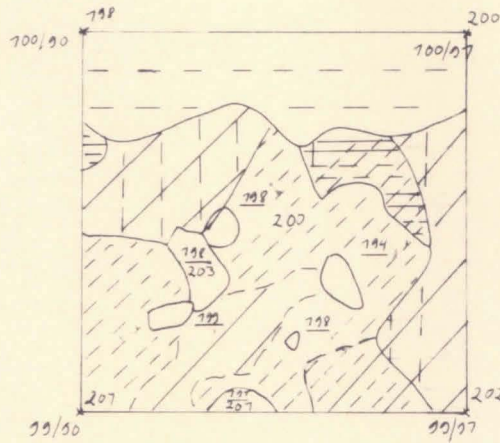
KULTTUURIMAA

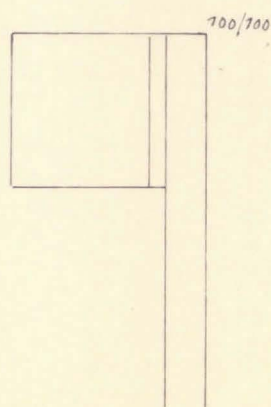
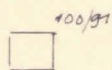
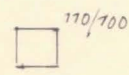
HIESUN SEKAINEN
KULTTUURIMAA

KULTTUURIMAAN
SEKAINEN HIESU

ALUE I 1:200

700/95

98/95

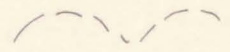
96/95

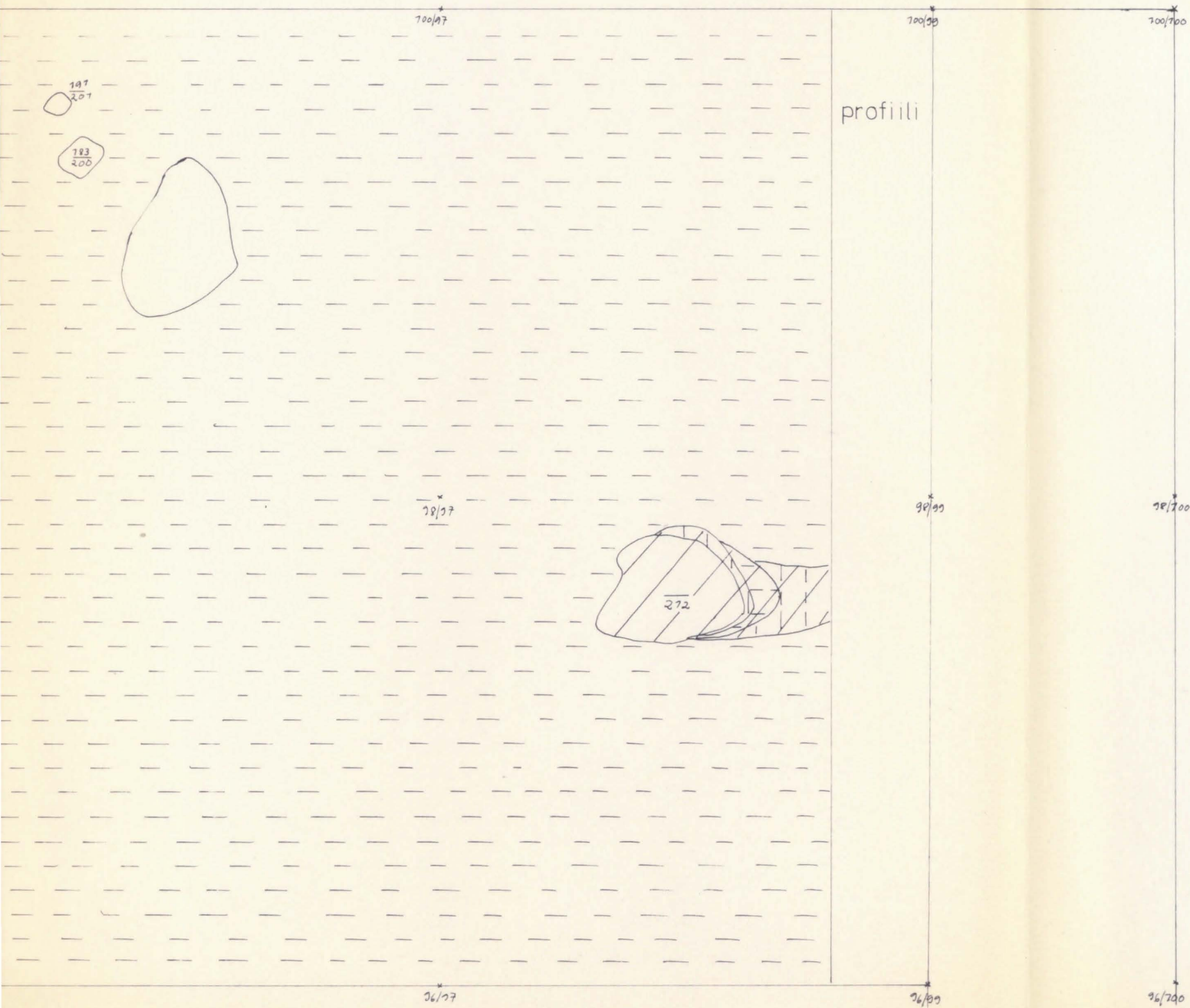
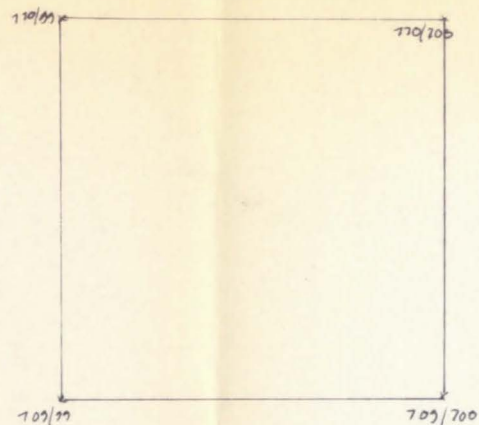
 NOKIMAA

 SELVÄ RAJA

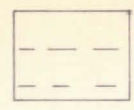
 VAALEA HIESU

 EPÄSELVÄ RAJA

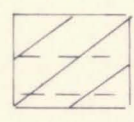
 NOKIMAAN SEKAINEN
VAALEA HIESU

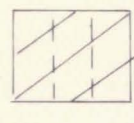
LAHTI
AHTIALA
PAAKKOLANMÄKI I
1983
ALUE I, RUUTU 99/90
TASOT 11-14
1:20

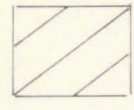
HIESU

HIESUN SEKAINEN
KULTTUURIMAA

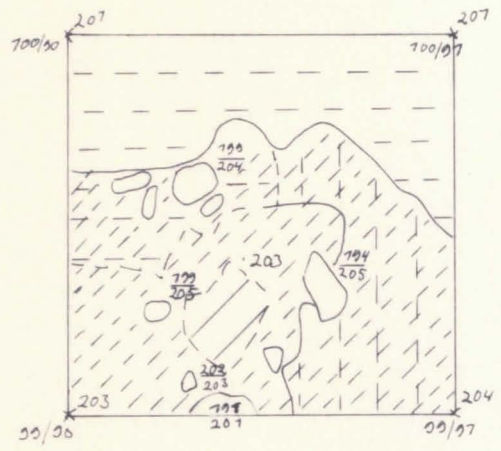

KULTTUURIMAAN
SEKAINEN HIESU

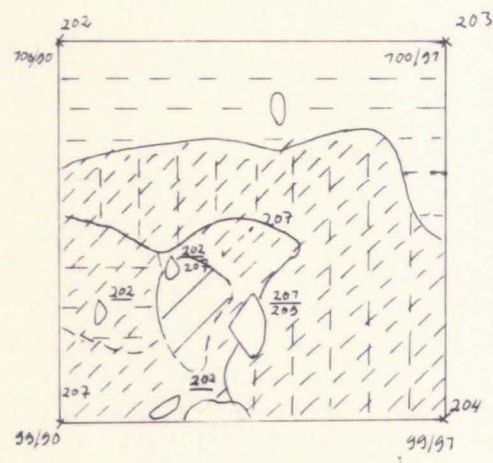
KULTTUURIMAA

11

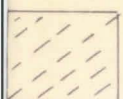
13

12

14

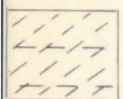

NOKIMAA

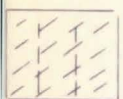
SELVÄ RAJA

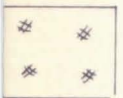
HIESUN SEKAINEN
NOKIMAA

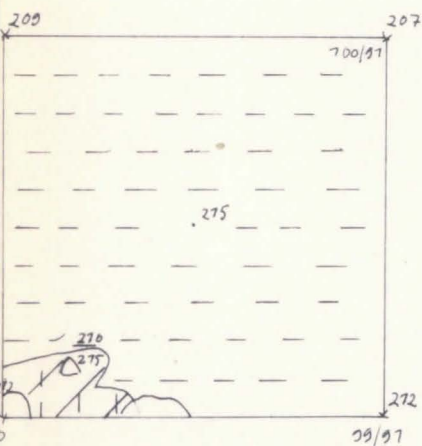
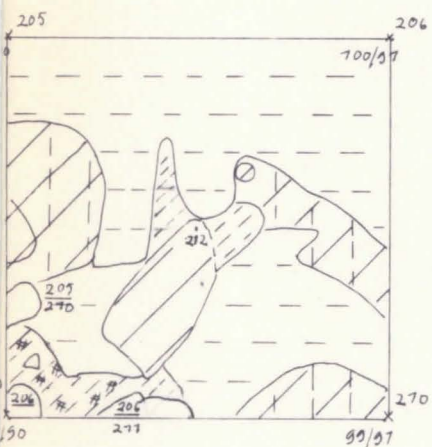
EPÄSELVÄ RAJA

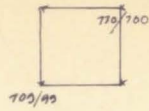
NOKIMAAN
SEKAINEN HIESU

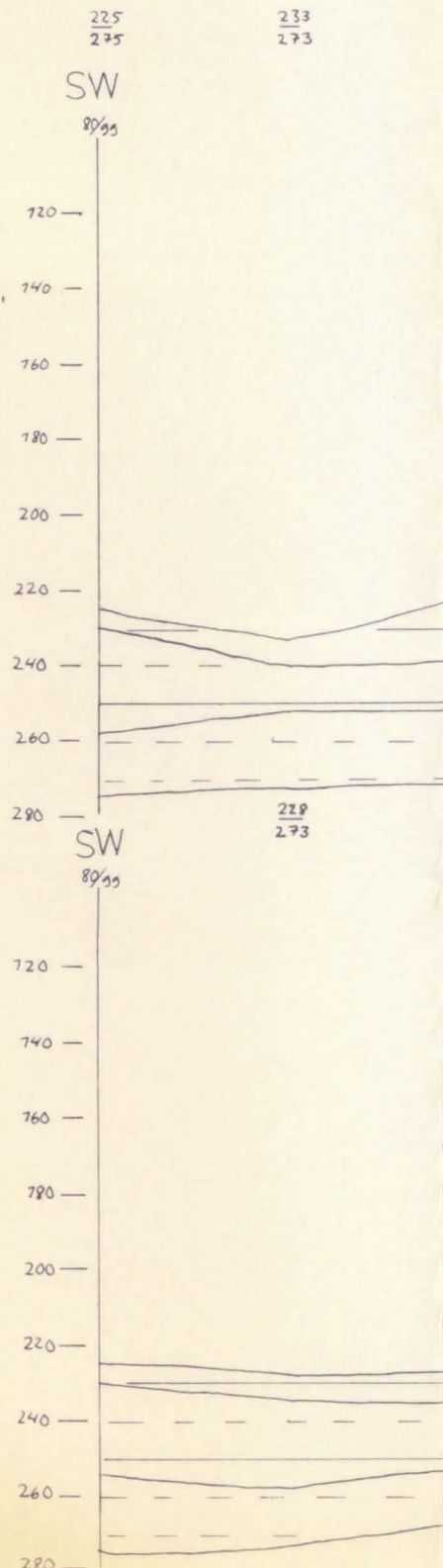
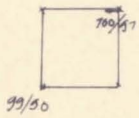
HIILEN SEKAINEN MAA

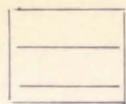
LAHTI
AHTIALA
PAAKKOLANMÄKI I
1983
ALUE I:1; KOEOJA
LEIKKAUSKARTTA
1:20
KP 0.30

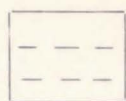
ALUE I 1:100

 HUMUS

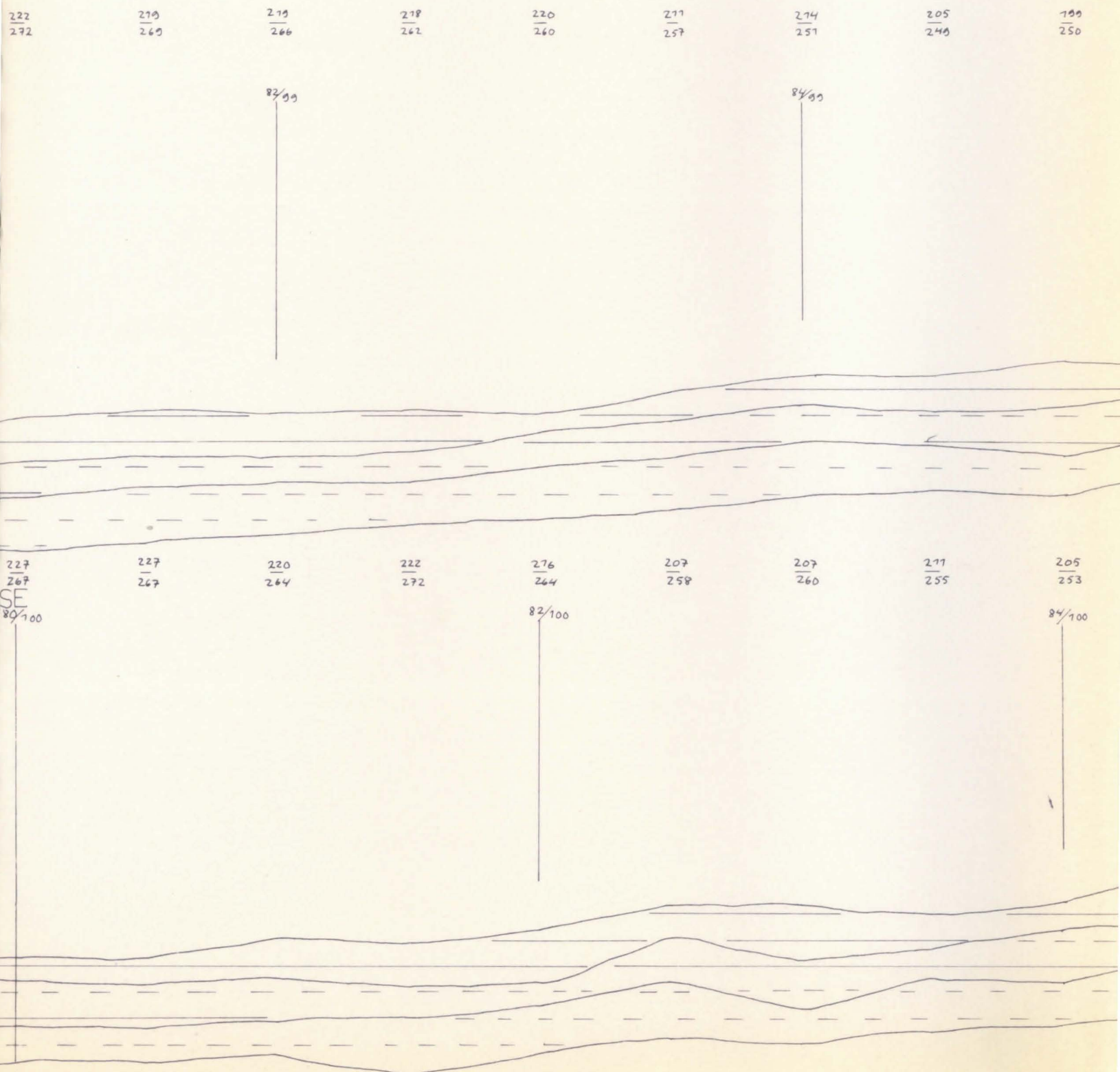
 SAVI

 HIESU

 VAALEA HIESU

 KULTTUURIMAA

 HIILENSEKAINEN MAA

HIESUNSEKAINEN HUMUS

HIESUNSEKAINEN KULTTUURIMAA

KULTTUURIMAANSEKAINEN HIESU

$\frac{202}{242}$

$\frac{194}{238}$

$\frac{197}{238}$

$\frac{182}{237}$

$\frac{188}{236}$

$\frac{179}{230}$

$\frac{180}{224}$

$\frac{174}{223}$

$\frac{176}{224}$

84/99

88/99

$\frac{194}{247}$

$\frac{196}{240}$

$\frac{187}{234}$

$\frac{190}{231}$

$\frac{183}{231}$

$\frac{186}{229}$

$\frac{184}{229}$

$\frac{182}{225}$

$\frac{175}{222}$

86/100

88/100

175
224

768
221

769
276

764
270

763
204

202

202

157
203

202

150
202

202

203

153
204

203

152
203

202

90/99

— 720

— 740

— 760

92/99

94/99

777
226

772
220

767
278

766
271

765
276

762
207

767
204

202

203

157
203

202

755
207

202

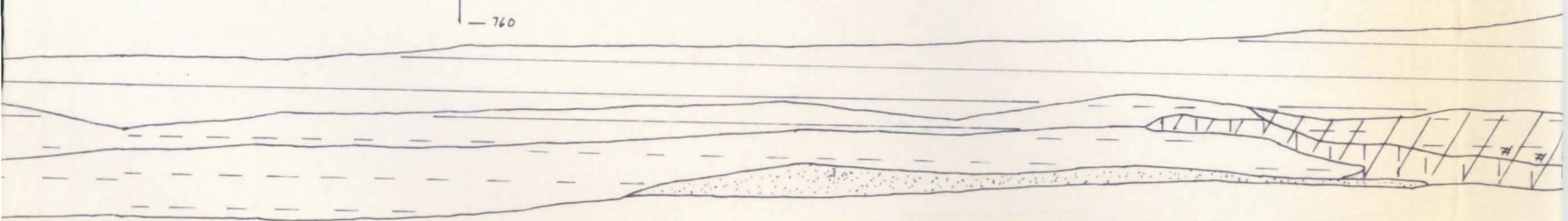
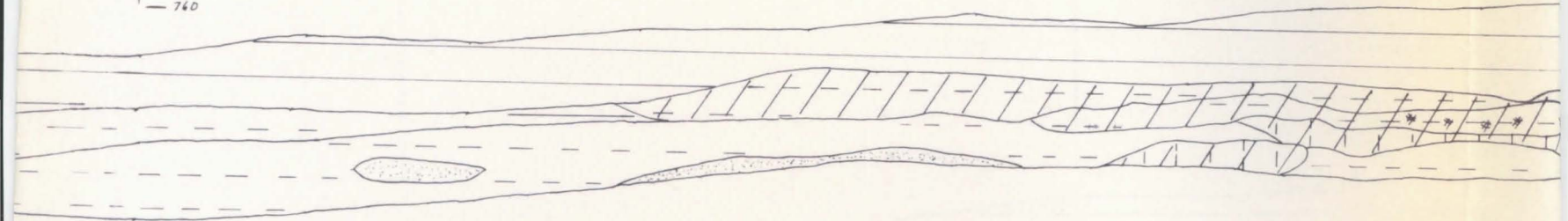
90/100

— 720

— 740

— 760

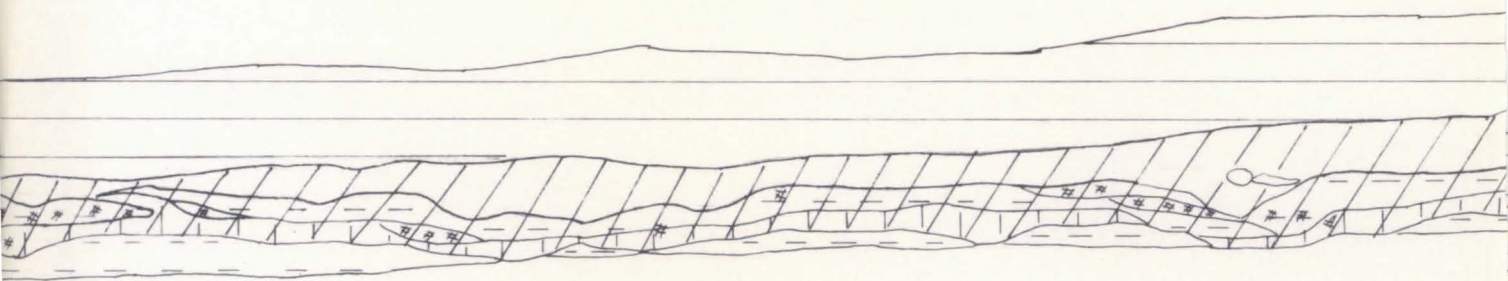
92/100

202 ⁷⁴⁹ 201 201 ⁷⁴⁶ 202 201 700 ⁷⁴⁷ 707 706 ⁷⁴⁷ 705 705 704 ⁷⁴⁴ 704 703 ⁷⁴⁷ 703 703 ⁷³³ 704 703 701 ⁷³³ 700 7

96.90

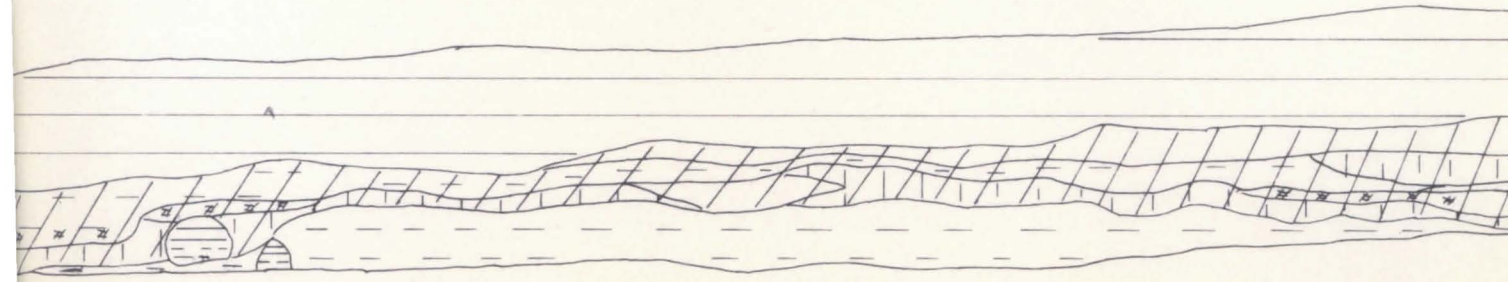
98.00

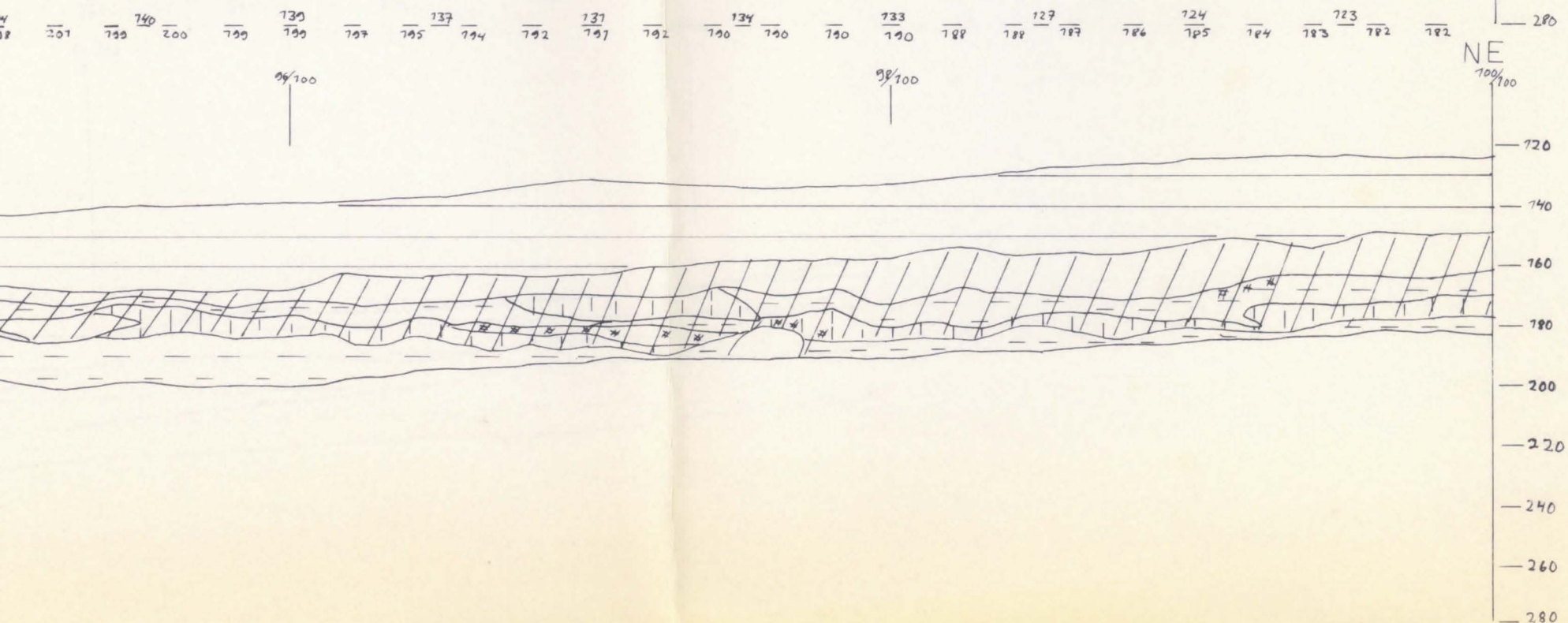
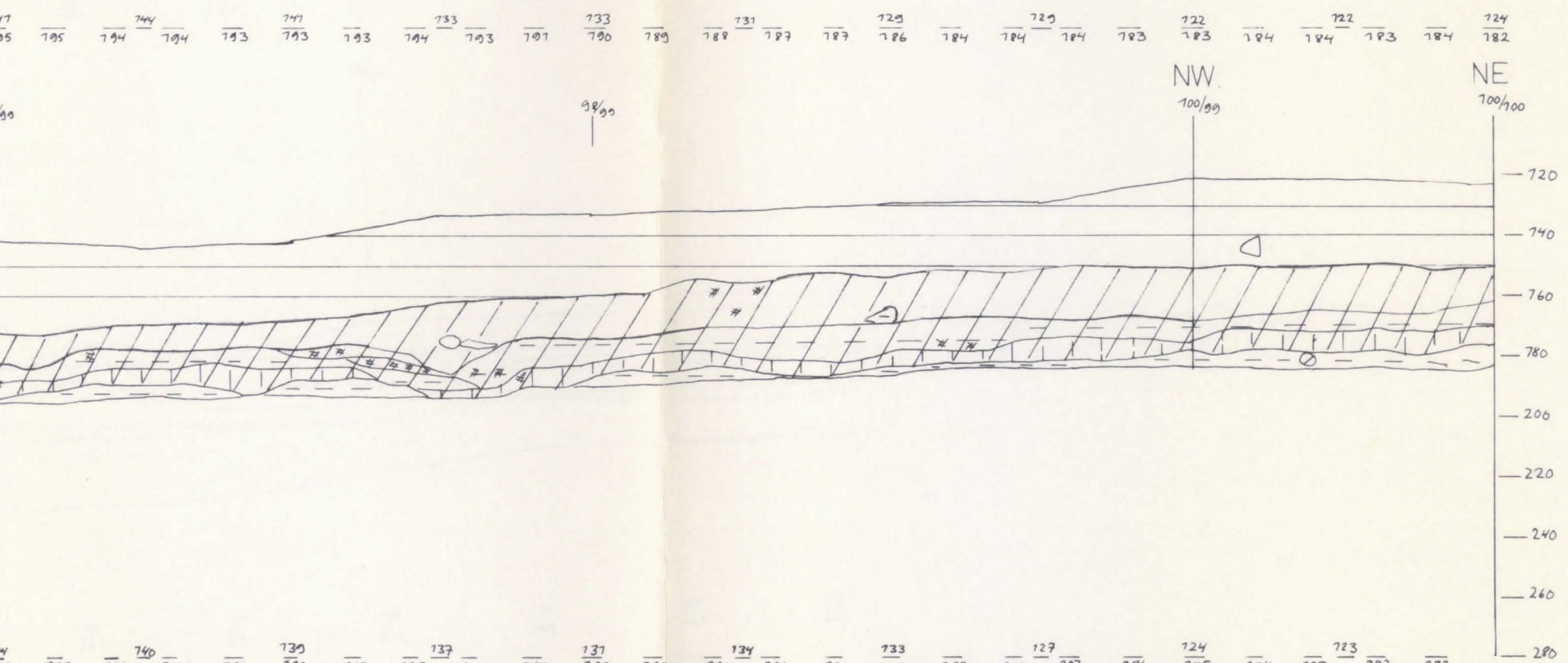
202 ⁷⁴⁶ 201 201 ⁷⁴⁶ 201 200 200 ⁷⁴³ 709 708 ⁷⁴⁴ 708 201 700 ⁷⁴⁰ 200 700 ⁷³⁹ 700 707 705 ⁷³⁷ 704 702 ⁷³⁷ 701 701 700

94.100

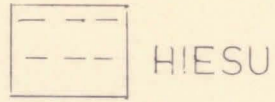
96.100

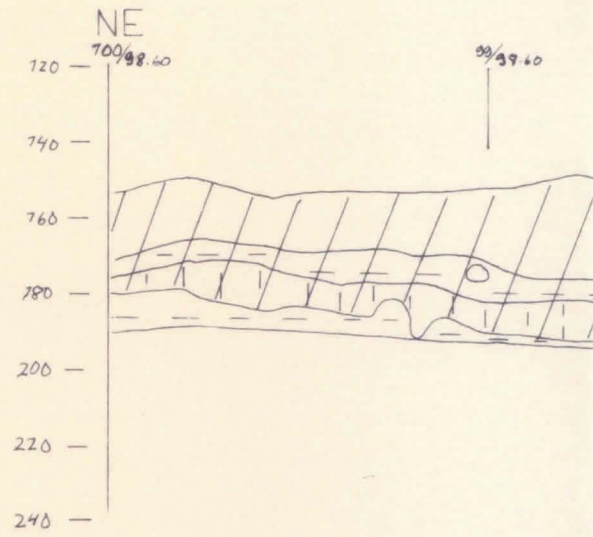
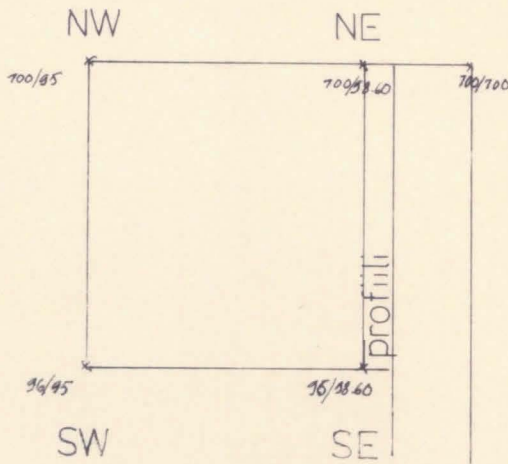

LAHTI
AHTIALA
PAAKKOLANMÄKI I
ALUE I:1
1983
LEIKKAUSKARTTA
1:20
KP 0.30

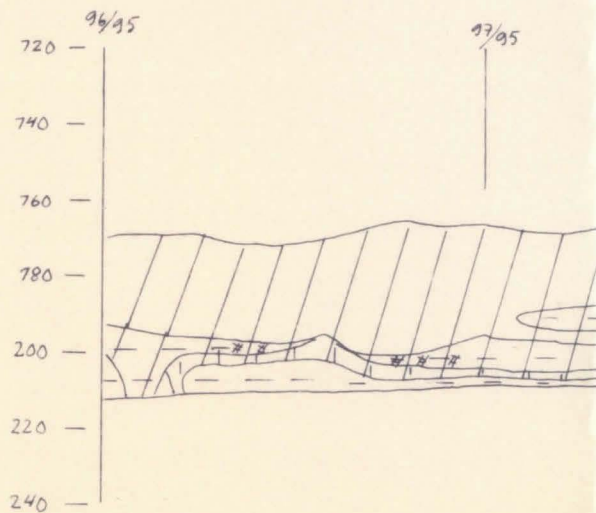
$\frac{122}{797}$ $\frac{189}{790}$ $\frac{129}{791}$ $\frac{129}{792}$ $\frac{129}{793}$ $\frac{129}{794}$

ALUE I 1:100

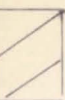

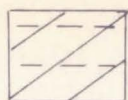
$\frac{146}{213}$ $\frac{272}{211}$ $\frac{142}{209}$ $\frac{209}{209}$ $\frac{209}{209}$

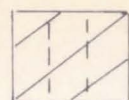
SW

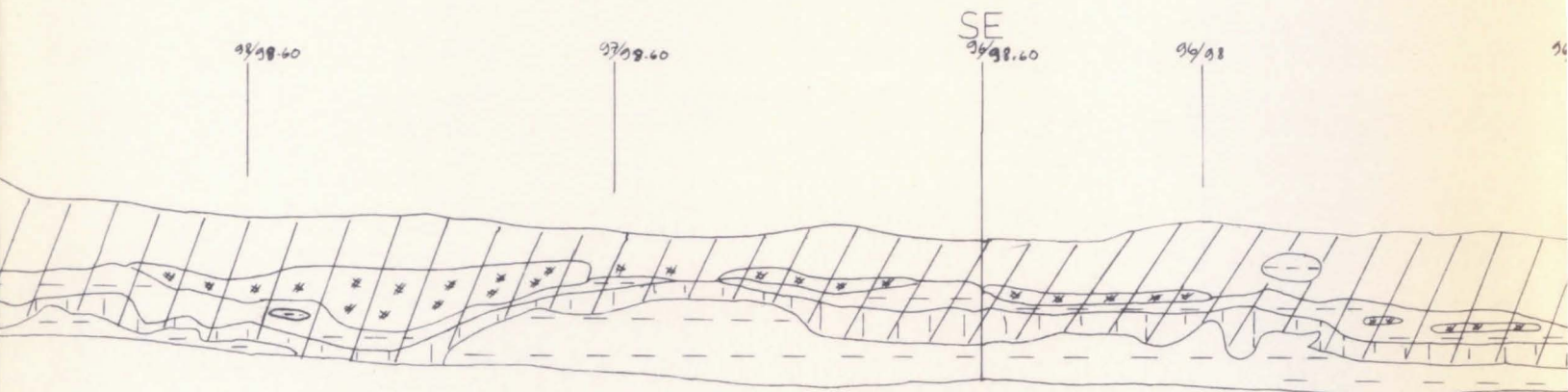

 KULTTUURIMAA

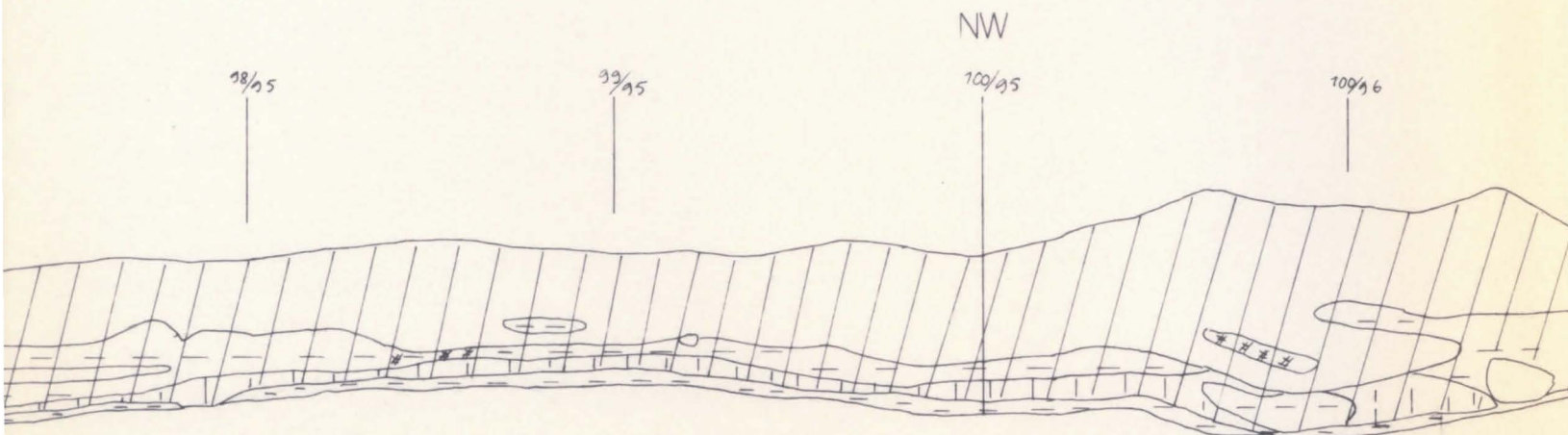
 HIESUNSEKAINEN
KULTTUURIMAA

 KULTTUURIMAAN-
SEKAINEN HIESU

795 795 797 737
799 200 202 202 203 148
204 206 207 208 207 147
207 208 208 739
209 270 271 271 270

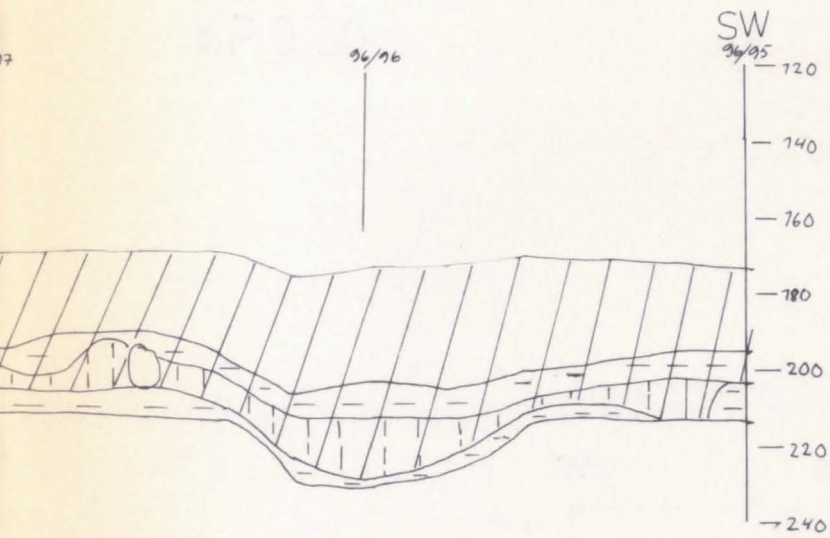
208 205 205 744
203 200 200 799 799 735
799 201 202 206 740
206 206 205 272 273 727
272 270 206

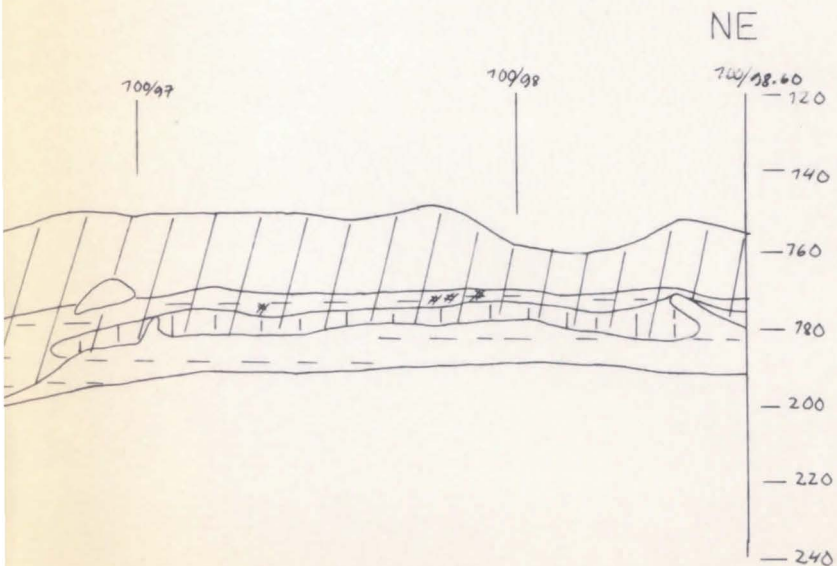

HIILENSEKAINEN MAA

270 271 212 229 ¹⁴⁸/₂₂₈ 226 274 272 272 ¹⁴⁶/₂₇₃

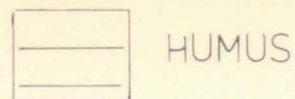

2 797 ¹²⁵/₇₉₄ 792 792 797 790 ⁷²³/₇₈₉ 790 797 ¹²²/₇₉₇

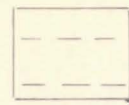

LAHTI
 AHTIALA
 PAAKKOLANMAKI I
 1983
 ALUE I; RUUDUT 99/90 JA 109/99
 LEIKKAUSKARTTA
 1:20
 KP 0.30

HUMUS

HIESU

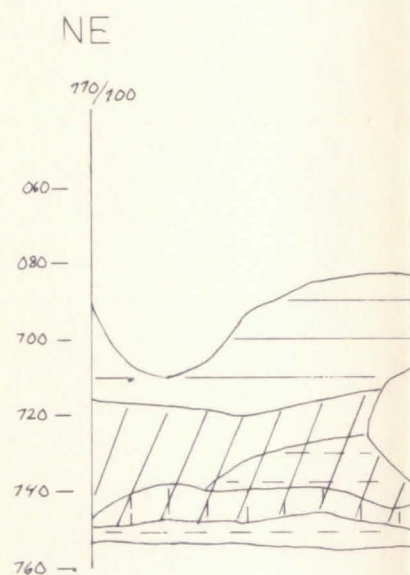

KULTTUURIMAA

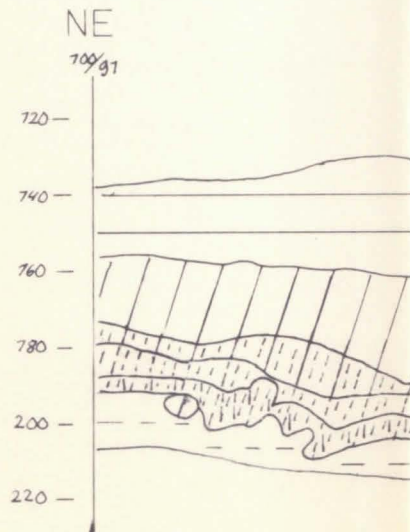
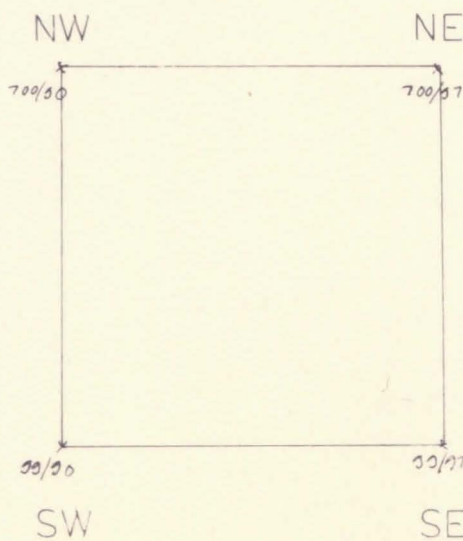
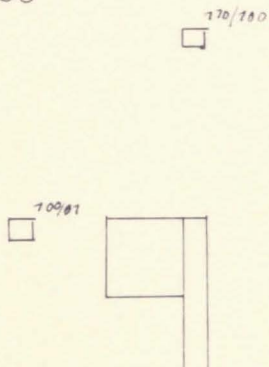
NOKIMAA

097	770	094	085	087
754	754	754	755	754

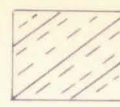

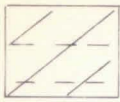
739	736	736	732	731
207	207	211	273	271

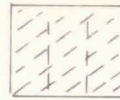
ALUE I 1:400

 HIILENSEKAINEN MAA

 NOKIMAANSEKAINEN KULTTUURIMAA

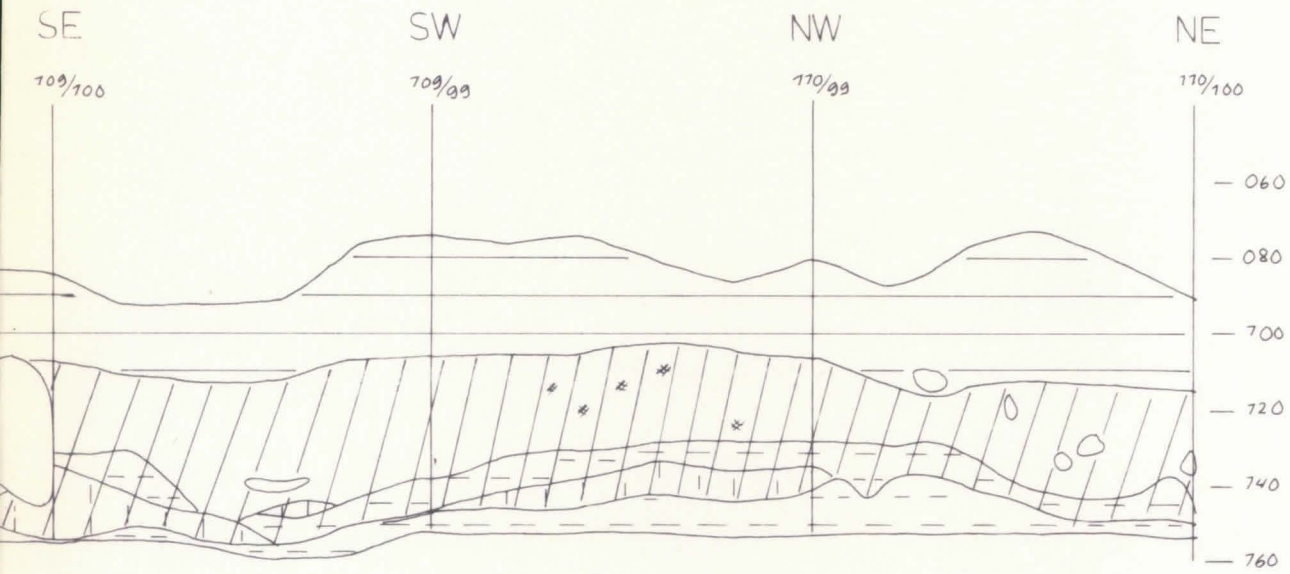
 HIESUNSEKAINEN KULTTUURIMAA

 NOKIMAANSEKAINEN HIESU

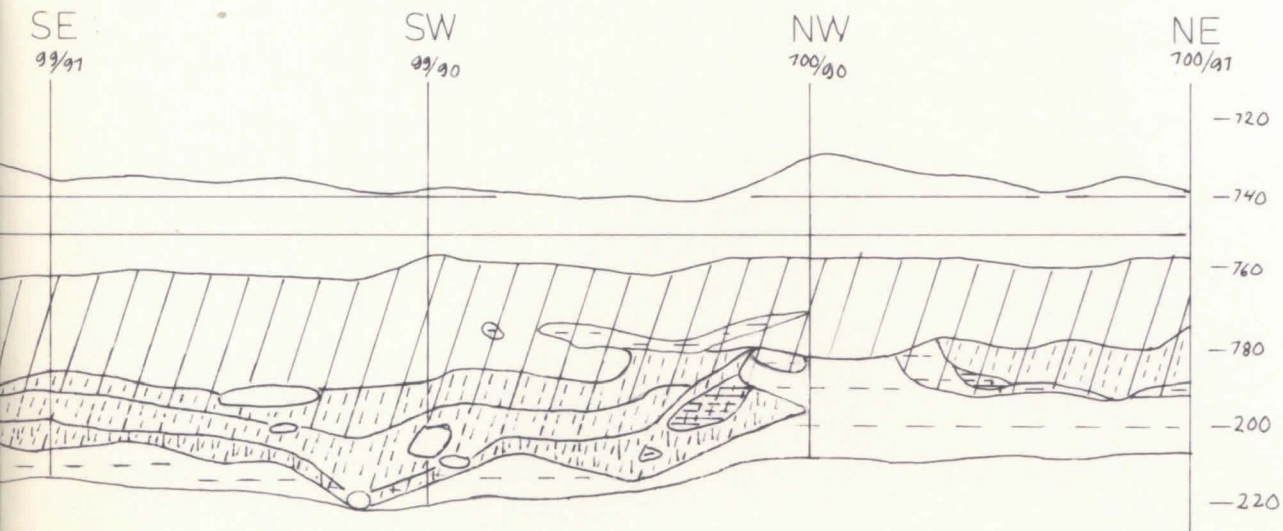
 KULTTUURIMAANSEKAINEN HIESU

 NOKIMAANSEKAINEN VAALEA HIESU

085 083 083 082 077 075 077 075 082 087 087 089 078 074 087 091
 155 154 156 160 158 153 153 153 153 154 154 153 153 153 153 154

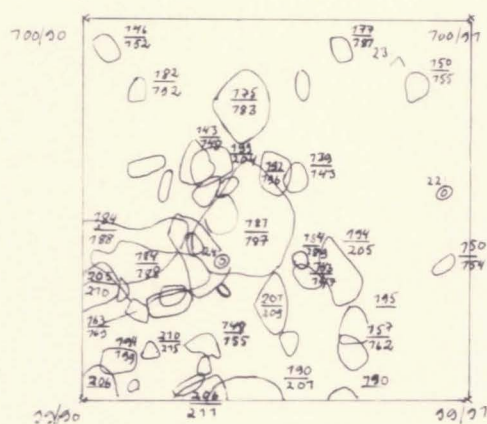
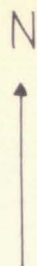

736 735 737 735 734 738 739 747 747 738 729 733 735 739 735 739
 274 276 277 279 222 221 220 279 276 270 209 270 209 209 208 207

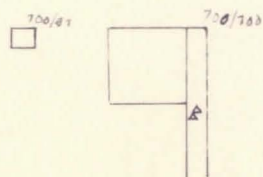
LAHTI
 AHTIALA
 PAAKKOLANMÄKI I
 1983
 ALUE I : 1
 TASOT 1° 14; KIVET JA LÖYDÖT
 1:20
 KP 0.30

TASOT 7° 14

ALUE I 1:400

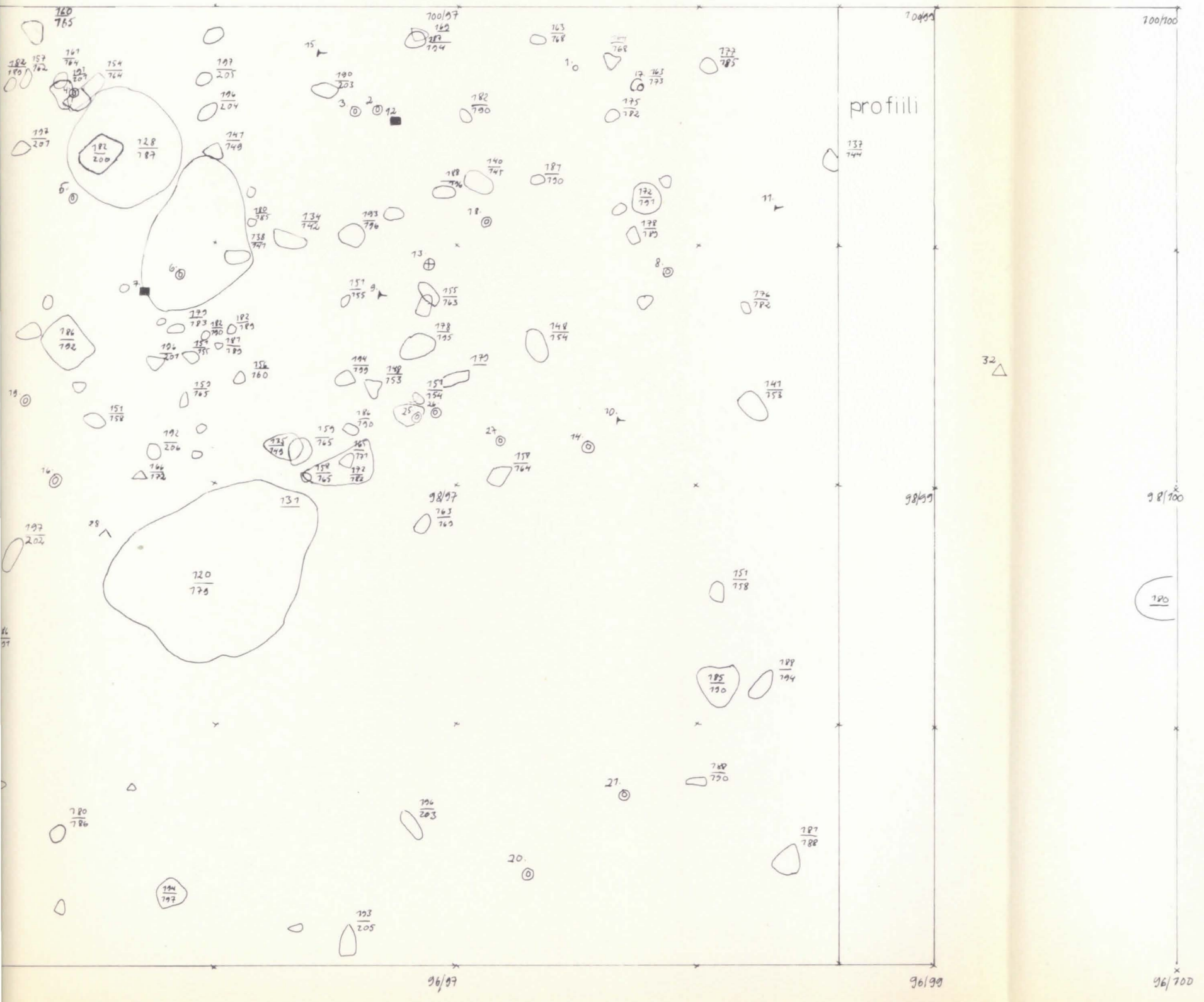
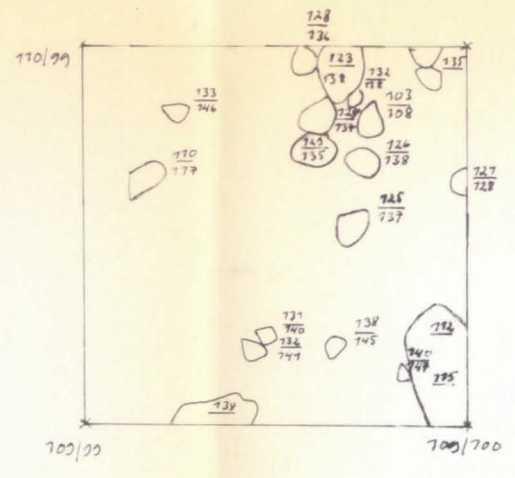

700/97

98/95

06/95

RAUTA
 PRONSSI
 HELMI
 PII
 KERAMIikka
 RAUTANAULA
 KUONA

LAHTI

AHTIALA

PAKKOLANMÄKI I

1983

ALUE I:1

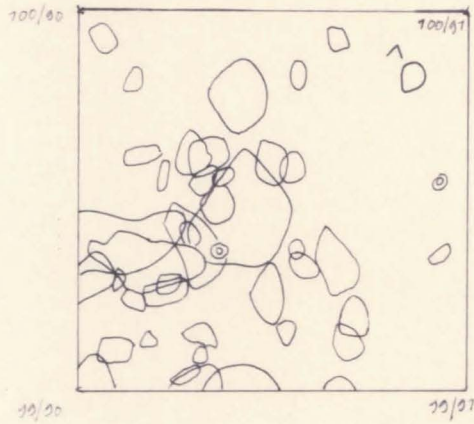
TASOT 1...14

KIVET, LÖYDÖT JA HIILIALUEET

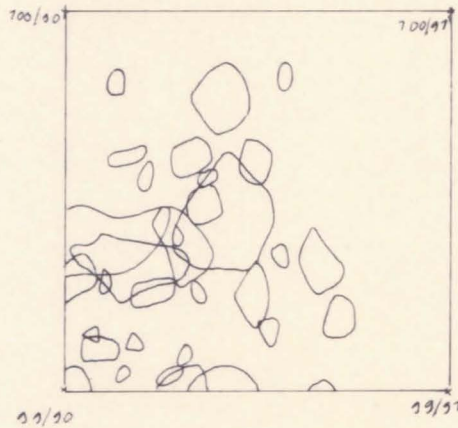
1:20

KP 0.30

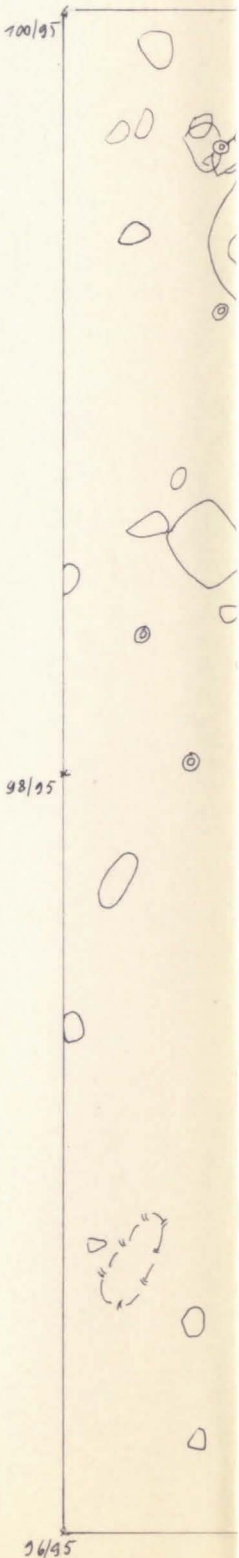
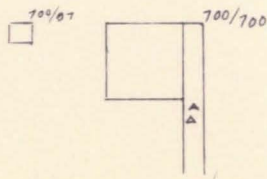
N

TASOT 7...14

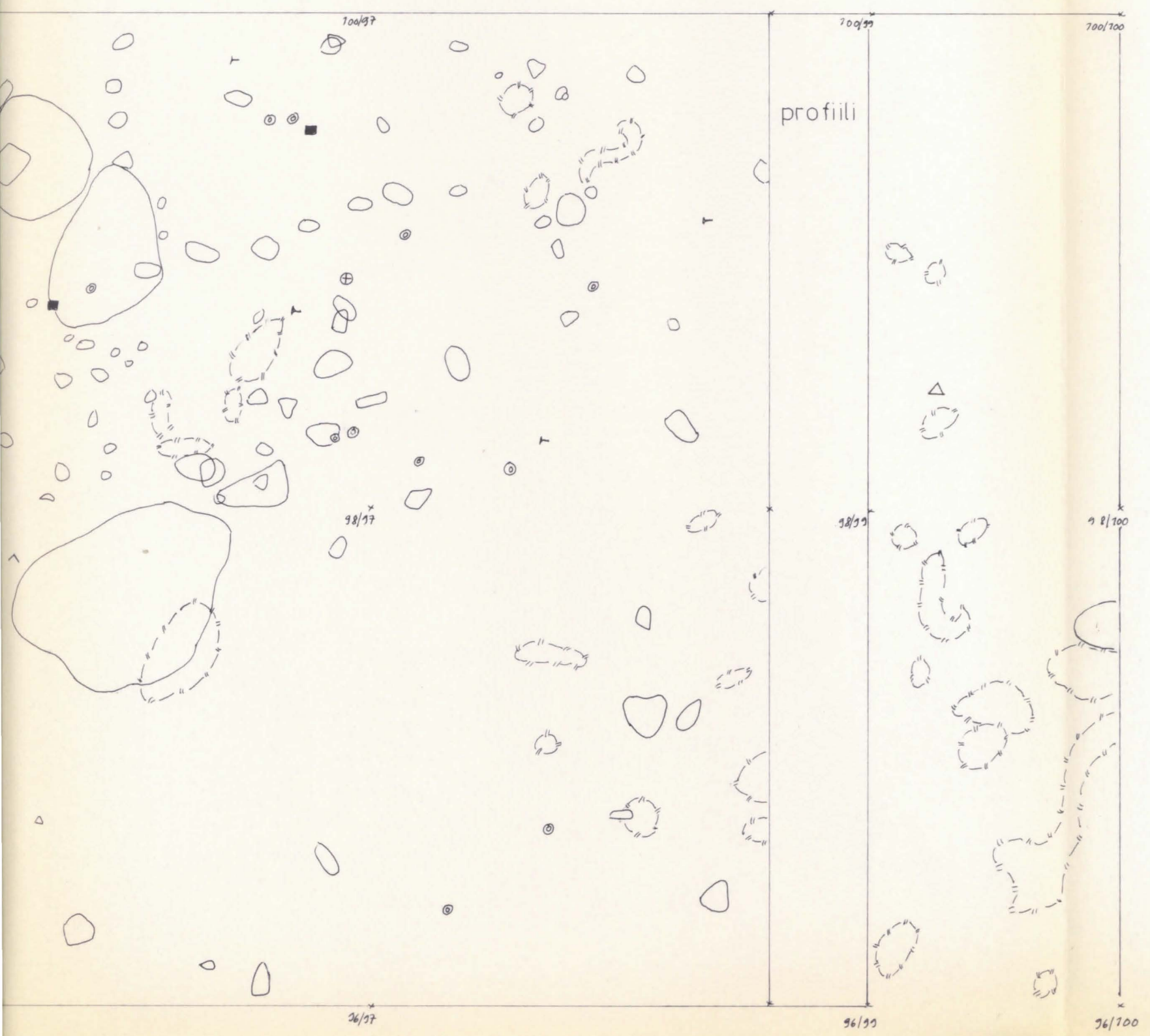
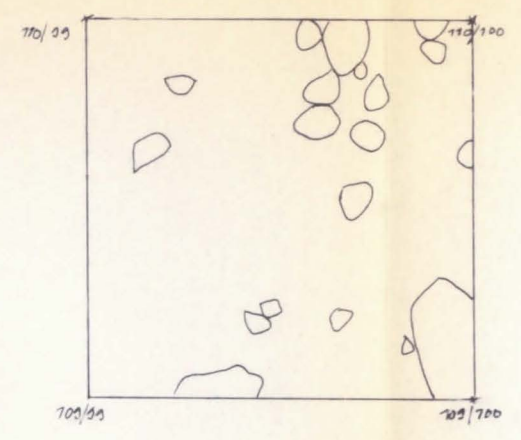

ALUE I 1:400

- RAUTA
- PRONSSI
- HELMI
- PII
- KERAMIikka
- RAUTANAULA
- KUONA

 HIILIALUEEN RAJA

LIITE KXX

LAHTI

AHTIALA

PAKKOLANMÄKI I

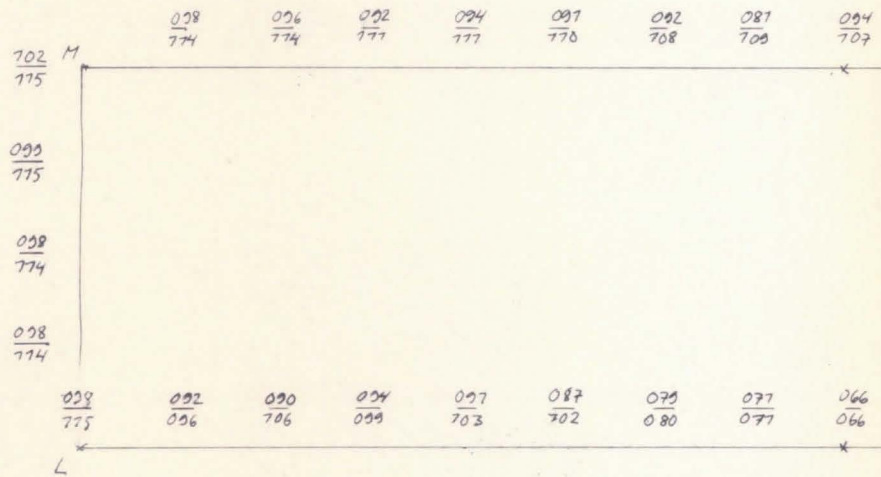
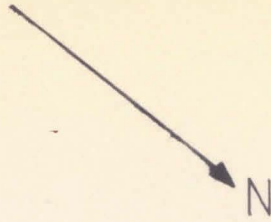
1983

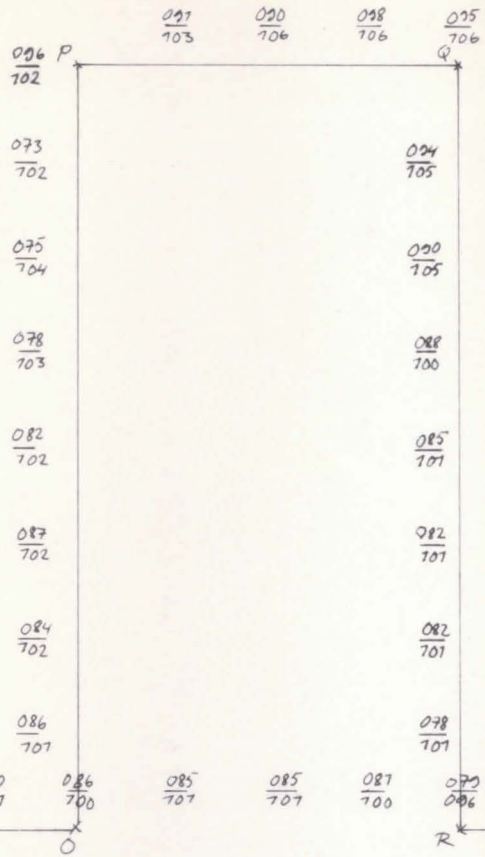
ALUE II: 2

PINTA- JA POHJALUVUT

1:20

KP 1.78

098 097 092 093 090 091 092 092 094 090 090 086 085 085 087 077 077 077 080
 770 708 706 707 706 705 701 099 700 707 701 700 701 701 707 707 700 706 707 708 708

094 086 069 074 072 094 094 094 094 092 097 087 083 080 072 067 078 079
 708 708 700 700 705 704 705 705 704 704 704 705 706 705 705 704 707 706

KOKO
 KALA
 MAKKOLANNAKI I
 181
 KUUT 2
 PANTA JA POHJALUUT
 178

$\frac{084}{088}$	$\frac{083}{700}$	$\frac{083}{703}$	$\frac{084}{703}$	$\frac{084}{089}$	$\frac{082}{087}$	$\frac{080}{086}$	$\frac{078}{088}$	$\frac{079}{091}$	$\frac{071}{700}$	$\frac{087}{702}$	$\frac{082}{702}$	$\frac{082}{703}$	$\frac{080}{702}$	$\frac{078}{090}$	$\frac{076}{701}$	$\frac{078}{097}$	$\frac{087}{086}$	$\frac{082}{700}$	$\frac{088}{703}$	$\frac{078}{703}$		
				x																		
																			$\frac{087}{700}$	N		
																			$\frac{078}{070}$			
																			$\frac{059}{065}$			
$\frac{070}{096}$	$\frac{068}{086}$	$\frac{083}{091}$	$\frac{074}{098}$	$\frac{076}{088}$	$\frac{082}{088}$	$\frac{082}{702}$	$\frac{080}{088}$	$\frac{077}{096}$	$\frac{077}{088}$	$\frac{077}{097}$	$\frac{073}{088}$	$\frac{074}{096}$	$\frac{064}{095}$	$\frac{062}{095}$	$\frac{070}{097}$	$\frac{063}{091}$	$\frac{048}{040}$	$\frac{055}{059}$	$\frac{071}{077}$	$\frac{074}{087}$		
				x																		K